

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Θεόφιλος Γκωτιέ.
Φυσιολογία τοῦ III. Ἀιώου, ὑπὸ *A. Houssaye*
(Μετάφρασις *A. Δουζίνα*).
Ἐνας ζωγράφου, ὑπὸ *Παύλου Νιοβάνα*.
Ἡ φωνὴ τῶν ἀετῶν, ὑπὸ *B. Björnson*.
(Μετάφρασις *T. Λάσκαρι*).
Αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Μιλήτου.
Ἡ ἐν Βενετία Ἀκαδημία τῶν Ὁραίων Τεχνῶν ὑπὸ *Σπ.*
Δε-Βιάζη.
Ὁ τάφος τοῦ Λεονάρδου Δα-Βίντσι, ὑπὸ *A. Βαυβα-
γιάνη*.
Ποικίλη σελίς. (Εἰς ὀρελίσκου, ὑπὸ *Κρήσσης*.—Ἡ Ἑλλ.
γλυπτική.— Κυκλοφορία βιβλίων.— Ρωσσιζὴ λογο-
κρισία.— *A. Roll*.)
Θεατρικὴ ἐπιθεώρησις, ὑπὸ *K.*
Γράμματα καὶ τέχναι.

ΕΤΟΣ ΙΑ΄.

ΤΕΥΧΟΣ 128.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1911.

ΕΙΚΟΝΕΣ

- Ροδίνη νεότης, ὑπὸ *Alf. Ph. Roll*.
Ὁ ὕπνου " " " "
Ἐλευθερία " " " "
Ἀφροδίτη καὶ Ἐρωτες, πίναξ *Diaz*.
Στρατιῶται ἠ Στάθμευσις, πίναξ *E. Meissonier*.
Ἀσπασία Γαλάνη.
Δεσποινίς Ἄμπετ.
Ὀλγα Καλλιμάχου.
Κυρία Εὐγενίδου.
Βασιλεία Δενδρινουῦ.
Ροζαλία Νίκα.
Ὀλγα Παπαδιαμαντοπούλου, ὡς Περουζέ.
Ν. Ζάνου.
Μαρία Ξανθίκη.
Ἐδμ. Φόρστ.

Λονδομὴ ἐτησίᾳ δρ. 12.

Τὸ τεῦχος 1 δοαχμῆ.

ΑΘΗΝΑΙ

Ὀδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22^α

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Τύμβος άσυνήθους μεγέθους άνευρέθη κατ' αὐτὰς παρὰ τὸ χωρίον Χάλισι, κείμενον εἰς τὴν ἀπέναντι τῆς Εὐβοίας Βοιωτικὴν ακτὴν. Κατὰ τοὺς ἀρχαιολόγους ὁ τύμβος οὗτος πιθανολογεῖται ὡς ἀνήκων εἰς τὸν Πέρσην ναύαρχον Σλαγανέα, ὅστις ὑπὸ τοῦ Ξέρξου σταλείς πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν στενῶν τοῦ Εὐρίπου καὶ ἀποχέσται ἐθανατώθη. Μεταμειλιθέντος δὲ τοῦ κραταίου μονάρχου, ἀνηγέρθη παρ' αὐτοῦ μεγαλοπρεπὴς τύμβος. Ἐπιτόπιος ἐν τούτοις ἐνεργεῖα ἐνισχύει τὴν γνώμην ὅτι πρόκειται περὶ προϊστορικοῦ συνοικισμοῦ.

Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας ἡ ὑποστήριξις τοῦ Μινυαίου τάφου τοῦ Ὀρχομενοῦ.

Ἐξέλιπον ἐνεκρίθη πίστωση πρὸς ἀνασκαφὴν εἰς τὸ Παλαιόκαστρον τῆς Καρδίσης.

Κατὰ τὰς παρὰ τὰ Μέλανα τῆς Κουουρίας ἐνεργουμένας ἀνασκαφὰς ὑπὸ τοῦ ἐφόρου κ. Ρωμαιοῦ ἀνεκαλύφθησαν, ἐκτὸς τοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἱεροῦ καὶ λεπτότομος χαλκίνη πόρπη μετὰ οὐραῖ δακτύλου, ἵππος ἀνέμων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του μικρῶν πρόχου ἀρχαίων γρόνων καὶ ἐπιμελεστάτης ἐργασίας τοῦ πέμπτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, τὸ ἄνω μέρος Σειρήνος χαλκίνης χρησιμεύουσης ὡς ἀγγεῖον, γαλλοῦν βοιδιον. ὁμοειδῶς πηλίνα καθήμενης θεᾶς, πλήθος μικρῶν ἀναθημάτων, σιδήρεαι αἰγυαὶ δακτύλων, ζωῶν, μαχαιρῶν, ἀρχαῖα ἀναθηματικὰ ἐπιγραφαί, μικρὰ Κορινθιακὰ καὶ Λακωνικὰ ἀγγεῖα, πλείστα ὄπλα, βέλη γαλκίνα καὶ τέσσαρα βάρβα γαλκίνο ἀγαλματός.

Ἐν Θεσσαλίᾳ παρὰ τὴν μεθόριον γραμμὴν ἀνευρέθησαν διάφοροι ἐπιγραφαὶ καὶ ψήφισμα πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. Ἡ ἀρχαία πόλις, εἰς ἣν ἀναφέρονται ταῦτα, εἶνε ἐντελῶς ἀγνωστος.

Ἐν Βόλῳ εἰς τὴν συνοικίαν Ἐπτὰ Πλατάνια ἀνευρέθησαν κατὰ τινα ἀνασκαφὴν βόθρου ἀρχαῖοι τάφοι. Ἐντὸς αὐτῶν ἀνευρέθησαν ὅσπ' ἀνδρῶς, κέρατα μέσγου, μί μικρὰ ὄβρια καὶ ἕτερον μικρὸν πηλινον ἀγγεῖον.

Ἐξακολουθοῦν αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας εἰς τὴν θέσιν Ἀνάβυσσος (ἀλυκὴ) ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψὴν τοῦ ἐφόρου κ. Καστριώτου. Ἐκεῖ ὑπάρχουσι τύμβοι ἐν εἰδεί λόφου τοῦ 7ου καὶ 8ου π. γ. ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀνεκαλύφθησαν θαυμάσια μεγάλα ἀγγεῖα φέροντα κοσμήματα γεωμετρικά. Ἐπίσης ὄβρια, ἀμφορεῖς, κ'πέλλα, κ'λίκες, κ'ιάλοι, οἰνογόαι, προχοῖδες κτλ. ὅλα με γεωμετρικὰ σχήματα. Δέκα καὶ τέσσαρες τάφοι ἀνεκαλύφθησαν εἰς ἓνα καὶ μόνον λόφον. ὅλα δὲ αὐτὰ μαρτυροῦν περὶ τοῦ πλοῦτου τοῦ ἐκεῖ δήμου Ἀνάβυσσου.

Ὁ ἐφορος κ. Κουρουγιώτης ἐνεργῶν ἀνασκαφὰς παρὰ τὸ Βοῖδολεῖθρον τοῦ Π. Φαλήρου ἀνεκάλυψε τάφους προΐμου Ἀττικῆς τέχνης.

Ἐνεκρίθη ἡ ἐνεργεῖα ἀνασκαφῶν εἰς Ἐλλάτειαν.

Ἐπανελήθησαν ἐν Παργάμῳ αἱ ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τοῦ κ. Δαίρπελο.

Ἀνασκαφὴ γενήσεται εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν Φοινικουῦντα, ἀπέχουσαν ὀλίγον τῆς Πύλου.

Αἱ ἀπὸ τινος δαπάνῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἐνεργουόμεναι ἀνασκαφαὶ εἰς τὸ Δῆλιον ἔφεραν εἰς φῶς

πήλινα ἀγγεῖα, ληκυθίους κλπ. Ὡσαύτως ἀνευρέθη καὶ ἀριθμὸς τάφων πεσόντων κατὰ τὴν ἐκεῖ μάχην (42 π. Χ.) Θεσπιέων.

Μία σπουδαία ἀρχαιολογικὴ ἀνακάλυψις ἐσημειώθη κατ' αὐτὰς. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἀποβαίνει ἐτι μᾶλλον σημαντικώτερα, διότι πλείστοι ξένοι ἀρχαιολόγοι ἀλληλοδιαδόχως εἶχον διαφωνήσῃ.

Τὸ ἱστορικὸν τοῦ ἐν λόγῳ θέματος ἔχει ὡς εἴης: Ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ ἀετώματος τῆς Ἀλέας (ἐπωνυμία τῆς Ἀθηνᾶς, δηλοῦσα τὴν θεραπευτικὴν αὐτῆς δύναμιν) ἐν Τεγέᾳ, ὑπῆρχε, καθόσον τὰ διασχιζόμενα λείψανα εἶνε πενήγροτατα, ἀνάγλυφος πολυσύνθετος παράστασις, εἰς καλλιτεχνικὰ συμπλέγματα, τῆς θῆρας τοῦ Καληθρονίου κάπρου.

Ἡ τέχνη τῆς παραστάσεως ἔκομην ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν εἰς τὸν Παισανίαν, ὁ ὅποιος ἀφείρσασεν ἰδιωκτὴν περιγραφήν τοῦ ἀναγλύσου εἰς τὸ βιβλίον του.

Βραδύτερον, ἡ ὠραιότητι αὕτη παράστασις ὑπέκυψεν εἰς τὴν φθοροποιὸν δύναμιν τῶν αἰῶνων καὶ πολλὰ μέρη τοῦ θαυμασίου συμπλέγματος ἐξηφανίσθησαν. Τὰ σωζόμενα δ' ἐτι πενήγροτα λείψανα καθίστουσι δυσκολώτατην τὴν ἀναγνώρισιν τῆς παραστάσεως.

Κατὰ τὴν τελευταίαν περιόδειαν τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Βεραβάνης, εὐρισκόμενος εἰς Βόνιτσαν, διεπερεύθη εἰς τὴν ἀπέναντι παραλίαν τῆς Πρεβέζης, συζήσας δ' ὅλως εἰς τὸ κατὰστημα τοῦ Τουρκικοῦ Διοικητηρίου διεκρίνεν εἰς κάποιαν αὐτοῦ γωνίαν ἀμελῶς ἐρριμένην πλευρὰν σαρκοφάγου, μήκους ὀμοῦ μέτρων πέριπου καὶ φέρουσαν ἀνάγλυφον παράστασιν. Μετὰ πρῶτον μελέτην ἀπεκαλύθη ὅτι ἡ παράστασις εἶνε πιστὸν ἀντίγραφον τῆς περιγραφομένης ὑπὸ τοῦ Παισανίου παραστάσεως τοῦ ἀνατολικοῦ ἀετώματος τοῦ ἐν Τεγέᾳ ναοῦ τῆς Ἀλέας.

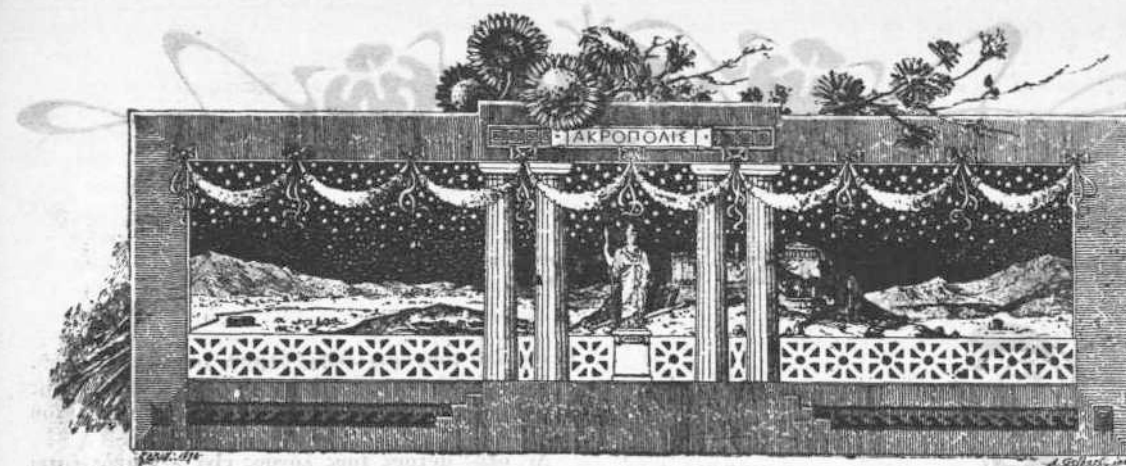
Ἡ πλευρὰ τῆς σαρκοφάγου ἐκείνης εἶχεν ἀνευρέθη πρὸ διετίας εἰς τὴν ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς Πρεβέζης ἀρχαίαν Νικόπολιν. Ἐκτοτε ἔμεινεν ἐκτεθειμένη εἰς τὸ ὑπαιθρον, μὴ γενομένης ἀντιληπτικῆς τῆς ἀξίας τῆς ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν.

Ἦδη, πρόκειται νὰ μεταφερθῇ ἡ πλάξ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπως κατατεθῇ εἰς τὸ ἐκεῖ Μουσεῖον. Διὰ τῆς εὐρέσεως τοῦ ἀντιγράφου τῆς ἐκτίπου ἀναγλύσου παραστάσεως τῆς Τεγέας τίθεται τέμα εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς συζητήσεις. ὁ δὲ Παισανίας, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξιοπιστία ἠμωισθητήρη πρὸς στιγμὴν, ἐπανακτᾷ ἀμείωτον τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ κῆρος.

Οἱ ἔχοντες ἀγγελίας τοῦ Ἡμερολογίου τῆς «Πινακοθήκης» παρακαλοῦνται νὰ ἐπισημάνωσιν αὐτὰς πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

ΕΥΚΟΛΟΝ ΚΕΡΔΟΣ ΧΩΡΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Ἀγοράζονται γραμματόδημα, μεταχειρισμένα παντός εἶδους, 1) Ἑλληνικά, 2) Τουρκικά, 3) Ρωσικά, 4) Ρωσικά τῶν ἐν Τουρκίᾳ ταχιδρομίων, Levant, 5) Φινλανδικά, 6) Βουλγαρικά, 7) Ρομιοινικὰ εἰκονογραφημένα, 8) Βοσνιακὰ εἰκονογραφημένα. Ἄπαντα τὰ ἀνωτέρω ἀγοράζονται πρὸς 4 1/2 φράγκα τὴν χιλιάδα. Ἀγοράζονται προσιτὰ Ἑσθονικὰ γραμματόδημα πρὸς 9 φρ. τὴν χιλιάδα. Ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Πινακοθήκης» Ὁδὸς Χαριλάου Τρικυπῆ 22α, Ἀθήνας.

Alfred Philippe Roll.

Ροδὶνν νεότης.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΓΚΩΤΙΕ

ΥΝΕΠΑΗΡΩΘΗ εκατονταετία από της γεννήσεως του Θεοφίλου Γκωτιέ, γεννηθέντος την 17 Αυγούστου 1811.

Είνε αδύνατον να γείνη λόγος διά τόν Γκωτιέ, χωρίς να γείνη συγχρόνως και διά τόν μανδύαν, τόν οποίον τήν ἐσπέραν τῆς πρώτης παραστάσεως τοῦ «Ἐρνάνη» — καί τόν ἔφερε κατόπιν εἰς ὄλην του τήν ζώην.

Ὡς ὁ ἴδιος ἔλεγεν, ἐφόρεσε διά μίαν ἐσπέραν — τήν ἐσπέραν τῆς πρώτης παραστάσεως τοῦ «Ἐρνάνη» — καί τόν ἔφερε κατόπιν εἰς ὄλην του τήν ζώην.

Ἐπέρασαν χρόνια, δεκαετηρίδες δόλοκληροι. Ὁ Γκωτιέ ἐγῆρασε καί τοῦ ἐφαίνετο ὅτι καί ὅλα ὅσα ἔβλεπε γύρω του εἶχαν γηράσει.

Μόνον ὁ κόκκινος μανδύας ἐξηκολούθει νά μένη νέος.

Τό ἀληθές εἶνε ὅτι ἡ νεότης τοῦ Θεοφίλου — ἡ ἀπλῶς Θεοῦ, ὅπως τόν ἀπεκάλουν καί τόν ἀποκαλοῦν οἱ συμπατριῶταί του — εἶχε τό χρῶμα τοῦ μανδύα, ἢ το δηλαδὴ ἐπαναστατικῆ.

Τόν ἐνέπνεεν ὁ μεσημβρινός ἥλιος καί ἐμεθοῦσε πάντοτε — ὅπως συνήθειζε νά λέγη ὁ ἴδιος — ἀπό δεινὰ καί ἀπό κάλλος.

Θαυμαστής τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ ἐκηρύχθη ἐνθερμος ὁπαδὸς τῆν νέας ρομαντικῆς σχολῆς, τῆν ὁποίαν εἶχε ἰδρύσει ὁ συγγραφεὺς τῶν «Ἀθλίων». Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ ρομαντισμὸς του δὲν ἦτο μελαγχολικὸς καί παιδαριώδης, ἀλλ' ἀνδρικός καί θλιβερός μὲ δόξιν εἰρωνείας πικρῆς, ἢ ὁποία δὲν συνητᾶτο εἰς τοὺς ἄλλους ρομαντικούς τῆς ἐποχῆς του. Παρὰ τὸν ἐρυθροῦν μανδύαν τὸν ὁποῖον δὲν ἔπαυσε ποτὲ νά φορεῖ, παρὰ τὰ μυθιτορήματα καί τὰ διηγήματά του, τινὰ τῶν ὁποίων ἀνῆκουν ὄντως εἰς τὴν ὑπερρομαντικὴν σχολήν, ὁ Θεοῦ ἦτο ρομαντικός μῆχρις ἐνός σημείου μόνον. Κατὰ βάθος ἦτο κλασικός.

Ἄς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τοὺς ἥρωας τῶν μυθιστορημάτων του καί ἄς ἐξετάσωμεν αὐτὸν τὸν ἴδιον.

Ἦτο θερμόαιμος, μεγαλόσωμος, ρωμαλέος, ἐρωτευμένος μὲ τὴν ὀραϊότητα τοῦ κόσμου καί ἀρεσζόμενος νά ὄνειροπολῇ διαρκῶς.

Τὸ σῶμα του ἀπεκαλύπτετο ὑπὸ πλαστικῆς μορφῆς καί πλαστικῆς χρώματα, μὲ θαυμασίαν ἀρχιτεκτονικὴν, ἀνατολικὸν οὐρανὸν καί παραδείστους. Τὸ πνεῦμά του εἰσέδυνε εἰς ὅλας τὰς μορφὰς τοῦ κάλλους, ἀπελάμβανε ὅλας τὰς ἡδονὰς τὰς ὁποίας αἱ συμφωνίαι τοῦ χρυσοῦ, τοῦ μαρμάρου, τῆς πορφύρας δύνανται νά προσφέρουν εἰς ὄμμα πεπειραμένον, εἰς ψυχὴν φωτεινὴν. Ὁ Γκωτιέ ἔβλεπε καί ἡσθάνετο ὡς τέλειος εἰδωλολάτρης.

Τὸ λεκτικόν του εἶνε πλούσιον καί λαμπρόν, διότι πλούσια καί λαμπρὰ ἦσαν τὰ αἰσθήματά του.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐφαίνετο ὡς ἀπορροφη-

μένος ἀπὸ τοὺς ὀμιχλώδεις ἀτμοὺς τοῦ ρομαντισμοῦ. Συχνὰ ἡσθάνετο ὅτι ἡ ἰσχυρὰ του προσωπικότης ἦτο δούλη τῆς φαντασμαγορικῆς ἀπόψεως τοῦ κόσμου.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶνε κλασικὸς ἔστω καί ἂν ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν κλασικισμὸν ὡς ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς του πρωτοτυπίας καί τῆς τάσεως τὴν ὁποίαν εἶχε εἰς τὸ νά ὄνειροπολῇ.

Ἐγενήθη καί ἀνετράφη μὲ τὸν προορισμὸν νά γείνη ζωγράφος. Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ὅμως ποῦ ἐδόθη ὁ «Ἐρνάνης» τοῦ Οὐγγῶ ἀπεφάσισε νά ἐπιδοθῇ εἰς τὴν φιλολογίαν.

Εἰς ὅλα του τὰ ἔργα δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ νά ἀναζητῇ τὰ ὄραια χρώματα καί τὰ ὄραια σχήματα, ἅτινα συντελοῦν εἰς τὸ νά μῆς φαίνεται φαιδρὰ ἢ ζωή. Μερικαὶ σελίδες ἐξ ἐκείνων εἰς τὰς ὁποίας περιγράφει τὰ ταξιδιά του εἰς τὴν Ἀνατολίην, τὴν Ἰσπανίαν καί τὴν Ἰταλίαν θὰ μείνουν ὡς ὑποδείγματα δι' ὅλους ἐκείνους, οἵτινες θὰ ἐπιχειρήσουν εἰς τὸ μέλλον νά γράφουν παρόμοια βιβία.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔχει γράψει καί ἓνα «Ὀδηγὸν τοῦ Ἐρασιτέχνου τοῦ Δουβρου».

Ἴδου τί γράφει εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ διὰ τὴν περιφημίαν «Τζοκόνδα»:

«Σφιγῆς τῆς καλλονῆς ποῦ μειδιᾷ τόσον μυστηριωδῶς εἰς τὸν πίνακα τοῦ Λεονάρδου Ντα-Βίντσι, καί φαίνεται ὅτι ἐκδέχεται εἰς τὸν θαυμασμὸν τῶν αἰώνων ἓνα αἰνίγμα τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν κατώρθωσαν νά λύσουν, ἓνα θέλημα ἀνίκητον ποῦ ἐπαναφέρει τὸν καθένα πλησίον σου.

Ἄλλο εἶνε ἡ πελοφόρος κεφαλή σου παρὰ ἡ ἀπεικόνισις τοῦ ὄνειρου διὰ μέσου τοῦ μαύρου πέπλου τοῦ ὕπνου;

Ἀπὸ ποῖον πλανήτην ἔπρην ἐν μέσῳ τοῦ κυανοῦ περιβάλλοντος αὐτὸ τὸ μυστηριώδες ὄν, τὸ ὑποσζόμενον ἡδονὰς ἀγνώστους, μὲ τὴν *θεῖαν εἰρωνικὴν ἔκφρασιν;

Ἐχουν τοιαύτην ὑπεροχὴν αἱ προσωπογραφίαι τοῦ Λεονάρδου Ντα-Βίντσι, ὅτε τὰ καταλαμβάνεται κανεὶς ἀπὸ ταραχὴν μόλις τὰς προσατενίσῃ.

Αἱ σκιαὶ τῶν ματιῶν των κρύπτουν μυστικά ποῦ δὲν εἶνε δυνατόν νά ἐννοήσουν ὅσοι δὲν εἶνε μύσται τῆς τέχνης καί τὰ χεῖλη των ποῦ φαίνονται τόσον ὑπερόχως σαρκώδη εἶνε τὰ χεῖλη θεῶν, ὄχι ἀνθρώπων.

Τὰ αἱματώδη χεῖλη ὁμοιάζουν μὲ τὸ τόξον τοῦ ἔρωτος ἀφοῦ ρίψῃ τὸ βέλος.

Ἡ «Τζοκόνδα» τοῦ Λεονάρδου εἶνε ἡ ἴστις κάποιας μυστικῆς θρησκείας.

Νομίζει ὅτι εἶνε μόνη καί ἀρίνη ἀνοικτὸν τὸν πέπλον τῆς.

Ὁ ἀσύνετος θνητὸς ὅμως, ὁ ὁποῖος θὰ τὴν παρατηρήσῃ, θὰ παραφρονήσῃ ἢ θὰ πέσῃ νεκρός.

Οὐδέποτε τὸ αἰώνιον θῆλυ τῶν ποιητῶν παρουσιάσθη ὑπὸ μορφῆν τόσον ἰδεώδη καί τόσον ἐλκυστικὴν.

Πιστεύσατέ με, ἂν ὁ Δὸν Ζουὰν συνίγηται τὴν Μόναν Λίζαν δὲν θὰ ἐλάμβανε τὸν κόπον νά γράψῃ τρεῖς γιλιᾶδες γυναικεῖα ὀνόματα εἰς τὸν κατάλογόν του.

Ἀδὲν θὰ ἔγραφε παρὰ ἓνα μόνον καί τὰ πτερὰ τῆς φαντασίας του θὰ ἠρνοῦντο νά τὸν μεταφέρουν μακρύτερα.

Θὰ διελύοντο ὅπως τὰ πτερὰ τοῦ Ἰκάρου ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου τῶν μαύρων βλεφάρων τῆς Μόνας Λίζας».

Ὅταν κανεὶς γράφῃ μὲ τὸ ὕφος αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατόν παρὰ νά αἰσθάνεται τὸ ὄραιον, τοῦτέστιν νά εἶνε ἀληθινὸς ποιητής.

Καὶ ὁ Θεοφίλος Γκωτιέ, εἴτε μυθιστοριογράφος εἶνε, εἴτε διηγηματογράφος, εἴτε κριτικᾶς μελέτας γράφει, εἶνε πρὸ παντὸς ποιητής.

Καὶ ὄχι μόνον ἦτο αὐτὸς ποιητής, ἀλλὰ ὑπῆρξε καί διδάσκαλος ἄλλων ποιητῶν.

Ὁ στενὸς χῶρος τοῦ ἀρθρου αὐτοῦ δὲν μῆς ἐπιτρέπει νά ἀποδείξωμεν πόσα ὁ Μπωντελαῖρ ὀφείλει εἰς τὸν Γκωτιέ.

Ὁ Θεοῦ ἡσθάνετο ὅτι εἶχε εἰσαχωρήσῃ δόλοκληρος εἰς τὴν ποίησίν του.

Δὲν ἦτο ὑπερήφανος παρὰ εἰς ὀρισμένας στιγμὰς καί μεταξὺ ὀρισμένων φίλων του.

Ἦτο ἀγαθὸς ἄνθρωπος καθ' ὄλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως καὶ δὲν ἐμίσει παρὰ μόνον τὴν τύχην του καί τὴν πτωχείαν του, τὴν ὁποίαν μετὰ δυσκολίας κατώρθωνε νά ἀποκρίπτῃ.

Ἐστενοχωρεῖτο ὑπερβολικὰ διότι ἦτο ὑποχρεωμένος νά γράφῃ βιαστικὰ ἐπιφυλλίδας εἰς τὸν «Τύπον» καί τὸν «Μηνῆτορα».

Ἀλλὰ δὲν ἡδύνατο νά κάμῃ καί διαφορετικὰ, διότι ἀπὸ τὰ ὀλίγα χρήματα ποῦ ἐκέρδιζε ἀπὸ τὰς δύο αὐτὰς ἐφημερίδας ἐπεριμενε νά ζῆσῃ.

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐπιφυλλιδογράφου ἐπνιγε τὴν Μοῦσαν ποῦ ἐσκόρπα εἰς τὴν καρδίαν του καί ὁ ποιητὴς τὴν ἡσθάνετο νά ἀποθνήσκῃ.

Οὐδέποτε συνεχώρησε τὴν δημοσιογραφίαν, ἢ ὁποία τὸν εἶχε περιφύξῃ μὲ μίαν τόσον ἐνοχλητικὴν ἄλυσσον.

Arsene Houssaye

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ ΤΟΥ ΙΗ'. ΑΙΩΝΟΣ *

Δὲν ἐμνησικαζει. Ἐπειτα ἡγάπα τὸν Ταρντιφ, διότι τῆς διηγείτο ἱστορίας τερπνὰς καί τῆς ὀμίλει διὰ τοὺς ὀραίους ὀφθαλμούς της. Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, τὸν εἶρε λιπόθυμον ἐπὶ τοῦ παραθύρου. Τὸν ἔλαβεν εἰς τὴν ἀγκάλην της καί τὸν ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς κλίνης.

— Καὶ ὅμως, εἶπε καθ' ἑαυτήν, δὲν πρέπει νά τὸν ἀφήσωμεν νά πεθάνῃ σὺν σκύλος.

Ὅταν ὁ ἀσθενὴς ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς, ἴστατο παρ' αὐτῆς μειδιῶσα τὸ αἰώνιον μειδιάματά της. Εἶχε καλέσει ἰατρόν, ὅστις μετ' ὀλίγον ἔφθασε καί διέγνωσεν ὅτι ὁ Ταρντιφ ἦτο αδύνατον νά διέλθῃ τὴν νόκτα.

— Ἐχετε οἰκογένειαν; τὸν ἠρώτησεν.

— Μοῦ τὰ πῆραν ὅλα, ἀπήντησεν ὁ θνησκων· οἱ καλλίτεροι ἀνεχώρησαν, κάποιοι μοῦ μένουν, ἀλλὰ τί σημαίνει;

Καὶ ἡ διάνοιά του ἐσκοτίσθη.

Ὁ Ζιλλὸ ἐπεφάνη. Εἰς τὴν θέαν τῆς προσφιλοῦς αὐτῆς μορφῆς, ὁ πτωχὸς Ταρντιφ ἐφάνη ἐπανευρῶν τὴν διαύγειαν του νοῦ του.

— Ἄ! ἀγαπητέ μου Ζιλλό, διατί ἄργησες τόσον

* Τέλος.

Ἐθλίβετο διότι δὲν ἡδύνατο νά ἀκολουθήσῃ τὸ ἰδεώδες του, ἀλλ' ἦτο ὑποχρεωμένος νά γράφῃ διὰ πράγματα, τὰ ὁποία δὲν τὸν ἐνδιέφεραν καί νά τελειώσῃ τὰ ἄρθρα καί τὰς μελέτας του ἐντὸς ὀρισμένης προθεσμίας.

Ὅταν ἐτελείωνε τὴν ἐπιφυλλίδα ἡσθάνετο χαρὰν μεγάλην, διότι κατώρθωνε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νά ἐπανακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του, νά αἰσθανθῇ τὸν θρῆνον τῆς καρδίας του καί τῆς φύσεως, νά πῆ τὸν οἶνον τῆς ἰδίας του σκέψεως, νά κλείσῃ τὴν θύραν τῆς καρδίας του κατὰ πρόσωπον τοῦ ματαιίου κόσμου ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε καμμίαν σχέσιν μὲ τὸν ἄλλον, τὸν ποιητικόν, ποῦ εἶχε αὐτὸς δημιουργήσῃ.

Εἶχε ὄλην τὴν καλὴν διάθεσιν νά ἐγκαταλείψῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κριτικοῦ, δὲν ἡδύνατο ὅμως διότι διὰ τὰ ζῆση ἔπρεπε πρὸ παντὸς νά φάγῃ, ὁ δὲ ποιητικὸς κόσμος τὸν ὁποῖον εἶχε δημιουργήσῃ μὲ τὴν ρομαντικὴν φαντασίαν του οὔτε χρήματα, οὔτε φαγητὰ τοῦ ἐπρομήθευε.

Ὁ Αἰμίλιος δὲ Ζιραρδὲν τὸν ἀπεκάλει ἡλίθιον διότι δὲν ἐξεμεταλλεύετο τὸ ἐπάγγελμα τοῦ θεατρικοῦ κριτικοῦ διὰ νά νερδίξῃ δέκα φορές περισσότερα ἀπὸ τὸν μισθόν του. Ὁ Θεοῦ ὅμως δὲν ἦτο τέτοιος ἄνθρωπος. Ἡ κόρη του Ἰουδιθ ἀφηγεῖται εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά της ὅτι κάποτε ὁ πατὴρ της ἐξεδίωξε κακὴν κακῶς ἓνα θεατρικὸν συγγραφεῖα ὅστις μετέβη ὅπως τοῦ προτείνει νά ἐπαινέσῃ τὸ ἔργον του ἐπὶ πληρωμῇ.

Ὁ Γκωτιέ οὐδέποτε ἐπόλησε τὴν πένναν του καί αὐτὸ κυρίως πρέπει νά τονισθῇ κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς, καθ' ἃς ὁ διεθνὴς φιλολογικὸς κόσμος ἐορτάζει τὴν ἐκατονταετηρίδα του. Συγκινητικώτατον εἶνε ἐν ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς του.

Ἐγνωρίζετε καλὰ — ἔγραψεν εἰς τὰς ἀδελφάς του τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1858 — ὅτι ἔθαψα τὴν μητέρα μας μὲ τὴν τελευταίαν ἐπιφυλλίδα ποῦ ἔγραψα».

νὰ ἔλθῃς νά με ἴδῃς; Εἰς τὸ ὑπόγειον ὑπάρχουν ἀκόμη ὀλίγα, κατακείμενα εἰς τὸ χῶμα, ὅπως μετ' ὀλίγον θὰ εἶμαι καί ἐγώ, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐγὼ δὲν εἶμαι πλέον παρὰ κενὴ φιάλη.

Ὁ Ζιλλὸ ἔλαβε τὰς χεῖρας τοῦ ἀσθενοῦς καί προσεπάθησε νά τὸν πείσῃ, ὅτι θὰ τὸν ἐξαγάγῃ τῆς σκολιᾶς αὐτῆς ὁδοῦ.

— Ἀγαπητέ μου Ταρντιφ, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἰατρός, ἐὰν ὅμως θέλῃς νά με ἀκούσῃς στείλε νά φέρουν τέσσαρας φιάλας οἴνου, μίαν δι' ἐμέ, μίαν δι' ἐσέ, μίαν διὰ τὸν ἰατρόν καί μίαν διὰ τὸν θάνατον, ἂν ἔλθῃ.

— Θαυμάσια! ἀνέκραξεν ἡ ὀστρακοπόλις. Ἐλθσονήσασε ὅμως ἐμέ.

Ὁ Ταρντιφ ἐμεῖδία τὸ ἀγνὸν μειδιάμα τῶν εἴτου χῶν ἡμερῶν, ὅτε αἰφνιδίᾳ ὀχρότης ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του.

— Αἱ εἰκόνες μου! αἱ εἰκόνες μου! αἱ εἰκόνες μου! Μοῦ ἐκλέψατε τὰς εἰκόνας μου!

Ἠγέρθη καί ἐπανέπεσεν ἄτονος.

Δὲν εἶπε λέξιν πλέον. Ὁ Ζιλλὸ καί ἡ ὀστρακοπόλις ἠγρότησαν καθ' ὄλην τὴν ἐσπέραν καί νόκτα. Δὲν εἶναι ἀμφίβολον ὅτι θὰ ἐσυντροφεύθησαν καὶ

Alfred Philippe Roll.

Ο ύπνος.

από τον οίνον του είναι όμως βέβαιον ότι αυτό μόνον εκληρονόμησαν.

Περί το λυκόφως, ο Ταρντιφ άφηκε την τελευταίαν πνοήν. Όταν, περί την έσπέραν, ένεφανίσθη ο πάτερ Dequet διά να λάβη τας ύπολειφθείσας εικόνας, ή άγωνία ειχεν άρχίσει. Η όπτροκοπόλις τόν έδεξιώθη αναλόγως του ίεροϋ τίτλου και του έπαγγέλματός της. Ο Ζιλλό, παρ' όλην την θλίψιν του διά τό προσεγγίζον τέλος του φίλου του Ταρντιφ, έτέρπετο απολαμβάνων την ποιητικήν ευφράδειαν της άγαθής εκείνης κόρης. Ο πάτερ Dequet ήθέλητε ν' άποδιώξη την όπτρακοπόλιδα διά να εισχωρήση μέχρι της κλίνης του άσθενούς ή κάλλιον μέχρι της πινακοθήκης. Ο άγων ύπήρξε σκληρότατος διά τόν σεβάσιμον πατέρα, καθ' όσον ή όπτρακοπόλις έθετε εις ένεργειαν φοβερά θέληγτρα, πρό τών όποιών πός άγιος ησούντης ήτο αδύνατον να μη πτοηθή. Άπήλθεν, άλλ' άποφραπισμένος να ξπανέλη με κοινοστωδιαν ύπεραπιστών του νόμου. Ο Ζιλλό έγραψεν εις τούς συγγενείς του Ταρντιφ. Ο άδελφός του μακαρίτου, ταξειδεύων εις Παρισίους, έζητεί πληροφορίας περί αυτού άκριβώς την ήμέραν του θανάτου του. Ο Ζιλλό του έδωκε λεπτομερείς πληροφορίας και τόν συνεβούλευσε να διεκδικήση την πινακοθήκην από τούς ησούντας, ισχυριζόμενος ότι τόσον σεβαπτόν σωματειον ήτο αδύνατον να μη αναγνωρίση τό δίκαιον.

— Έάν σ' εις επιστρέψουν τās εικόνας σας, να μου χαρίσετε μίαν του φίλου μου Ζιλλό, που παριστάνει σσηνήν μαγείας, ειπεν ή όπτρακοπόλις. Αυτή δε θα είναι ή πληροφομή μου δι' ό,τι έκαμα εις τόν αδελφόν σας.

— Έγώ δέν ζητώ τόσον μικρό προίγμα. Θέλω δώδεκα φιάλας μπορτ ό-γιά να ξεθεωθώ στο μέθυσι άλλες δώδεκα φορές άκόμα πριν πεθάνω και 'γώ.

Ό,τι άφηγήθην άποτελεί τόν πρόλογον του δωδεκάτου τόμου της εκδόσεως Riché, ήτις έτυπώθη τό 1776 εις Άμστερνταμ παρά του Marc-Michel-Rey. Η ύπόθεσις των εκατόν και μίαις εικόνων καταλαμβάνει είκοσι και πέντε σελίδας.

Μετά τρεις συνεδριάσεις, εκάστη των όποιών διήρκεσε δίωρον, οι άγιοι ηγουίται κατεδικάσθησαν ν' άποδώσωσι τās εικόνας και να πληρώσωσι την αξίαν όσων ίχυριζοντο ότι έχάθησαν. Η απόφασις φέρει χρονολογίαν 9 Αύγουστου 1729.

Μετάξυ των μαρτύρων ήσαν ο σι όρ Ζιλλό, ζωγράφος της Όπερά, και ή δεσποινίς Μαρι-Άν Βατού, όπτρακοπόλις, οίτινες και έθεωρήθησαν ως οι κάλλιστοι των συνηγόρων των κληρονόμων.

Αί εικόνας έπεστράφησαν εις τούς κληρονόμους, οίτινες τās έπώλησαν πομπωδώς. Τί απέγειναν τ' άριστουργήματα εκείνα, τά τόσον προσφιλή εις τόν Ταρντιφ, τό φως εκείνου των όφθαλμών του και ή χαρά του πνεύματός του; Περιήλθον τόν κόσμον; Αυτή είναι ή ίστορία της γενεαλογίας και μεταναστεύσεως των λαών. Περιέπετε εν εις χείρας μου ζωηροτάτη και φωτεινοτάτη κεφαλή, ανυπόγραφος, αλλά προδίδουσα τόν ευθυμον και πλούσιον χροστίηρα του Ζιλλό, του άτότου εκείνου παιδίου, όπερ ήπήρξεν όμοτράπεζον των αυλικών μέχρι της δύσεως του βίου του. Όπισθεν του ύφάγματος διά χαρακτηρισμόν λίαν ευδιακρίτων έτι αναγιγνώσκεται: **Συλλογή Ταρντιφ.** Ταλαίπωρος Ταρντιφ! Έάν γνώριζεν ότι σί άγωνίαι και ό παρόμορος ένθουσιασμός του κατενοήθησαν—μετά δλόκληρον εκατονταετίαν!

Μετάφρασις ΑΛΕΞ. Π. ΔΟΥΖΙΝΑ

ΕΝΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΕΝΑΣ από τούς πρώτους μας ζωγράφους, ο Λεμπέση, ζή ύπό εχεμύθειαν εις την Έλληνικήν πρωτεύουσαν, όπου αί τέχναι άνθοϋν, λάμπουν και... συνεντευξίζονται. Ο Παπαδιαμάντης «ελάμβανε βιών» εις την Δεξα-

μενήν, και ο Λεμπέση εις τό Θησεϊόν. Με την ξηράν άσκητικήν του μορφήν, κάτασπον τώρα, θα τόν συναντήσετε, μαναχόν του ή με κανένα-δύο άπλοϋ-κούς γείτονας, να παίρνη τόν καφέν του, κατά τό δειλι-νόν, σε κάποιο από τās καφεναδάνια της μικράς επαρχιωτικής πλατείας. Κανένας δέν μαντεύει ποίος είναι.

Ενθουμήθηκα παραπάνω τόν Παπαδιαμάντην. Και έχουν τόσος αναλογίας ο ζωγράφος με τόν διηγηματογράφον... Άπλοϋ, ανεπίδεικτοι, άθώοι, απομακρυσμένοι από την ζωήν και οι δύο, αυτός που ζή και εκείνος που τόν έχασαμεν! Άλλά μήπως και ή τέχνη τους έχει όλιγωτέρας αναλογίας; Είλικρίνεια, τιμότης, βαθύ αίσθημα της φύσεως και της ζωής, έλλειψις κάθε τσαρλατανισμού, αγάπη του άπλου και του ταπεινού, και επί πλέον μία μα εστρία, που περνά σχεδόν άπαρατήρητος—τόσον είναι αληθινή—και εδώ και εκεί. Η Σιλιάθος διά τόν ένα, ή Κούλουρη διά τόν άλλον, κόσμοι όλόκληροι!

Ο μεγάλος Γΰξης ώμίλοϋσε με θαυμασμόν διά τόν Λεμπέσην. Οι συνεντευξιασθέντες τελευταίον ζωγράφοι, όσοι καταλαβαίνουν κάτι τι έννοείται, τόν ανέφεραν εύλαβώς. Το Κοινόν τόν άρροεί άπολύτως, όπως και τόν Παπαδιαμάντην. Αί αναλογίαι είναι καταπληκτικαί.

Προχθές μ' έκέρασε τόν καφέ στο καφεναδάκι του ο ζωγράφος.

— Ζής Λεμπέση;

— Ζώ...

Μ' έφέλασεν. Να ζή ο Λεμπέση, και την στιγμήν που ή Έλληνική Ζωγραφική σπεύδει να έπιθεθί εις μίαν διεθνή έκθεσιν, με έργα, εις τās έννεα δέκατα των όποιών οι ξένοι κριταί δέν ανεκάλυψαν ούτε ίχνος Έλλάδος, να μήν ύπάρχη μία Κουλουριώτικη αυλή, φωτισμένη από Έλληνικόν ήλιον, να μήν ύπάρχη, ένα

έργον του Λεμπέση; Οι κύριοι της Έπιτροπής είχαν φροντίσει δι' έαυτούς και άλλήλους. Το Θησεϊόν ήτο πολύ μακρυνά και κανείς δέν άπεφάνισε να πάρη τό ύπ' άριθ. Ο τραν και ν' αποδιδασθί με μίαν δεκάραν, εις τό άσκητήριον του λησμονημένου ζωγράφου, διά να τού ζητήση ένα έργον του.

— Και τί κανείς τώρα;

— Άγιογραφίες! Όταν μου τό επιτρέπουν, έννοείται, οι καλογέροι του Άγίου Όρου. Όταν περισσή δουλειά άπ' αυτούς, παίρνω κ' έγώ!

Όλη ή μεγάλη θρησκευτική ζωγραφική της Άναγεννήσεως κατέφυγεν, όπως γνωρίζετε, εις τό Άγιον Όρος. Και οι νέοι Μιχαήλ Άγγελοι εκστρατεύουν με τās κτηνισμένα ράσα από τό Όρος και έρχονται και μουντζουρώνουν εις τās Άθήνας τούς ναούς του Κυρίου, διά τās κτήρια των όποιων δαπανώνται εκατοντάδες χιλιάδων. Ο τοίχος, βλέπετε, είναι τό πών, ο προύλλος τό πών, τās κωδωναστάσια τό πών. Η ζωγραφική είναι δευτερεύον ζήτημα διά τούς εύλαβεΐς επιτρόπους. Και ή παράδοσις της μουμογραφίας διακωνίεται.

Το ότι ένας Λεμπέση της Σχολής του Μονάχου,

Alf. Philippe Roll.

Έλευθερία

μέ το σχέδιον και το χρώμα που δίδει έχουν να δείξουν ανάλογα εις τας Αθήνας, απεφάσισε ν' άγιογραφή, έπρεπε να συγκινήσει το Χριστεπώνυμον πλήρωμα, από της Μητροπόλεως μέχρι του τελευταίου επιτρόπου έξοχικού παρεκκλησίου. Δεν βαρύνεσθε! Και όμως, τι έχομεν άξιον ν' αντιγραφεί εις Ελληνικήν έκκλησίαν, ό,τι έσταμάτησε τον Γύζην κατά το τελευταίον του ταξιδι εις τας Αθήνας εις ιδιόν του: "Η Πλατυτέρα του Αγίου Γεωργίου Καρύστη και η Πλατυτέρα πάλιν του Αγίου Κωνσταντίνου εις τον Πειραιά.

Ο Λεμπέσης, ύστερα από τας τοιχογραφίας αυτάς, δεν έπρεπε να προφθάνη ν' άγιογραφή και να φρεσκογραφη. Και όμως περην άπογοητευμένος και άργος τας ημέρας του στο καφενεδάκι του Θησείου, ενώ οι Πανσέληνοι του Αγίου Όρους μουντζουρώνουν τέμπλα και θόλους, προς δόξαν της Ελληνικής καλαισθησίας, την στιγμήν που συζητούμεν εις τας Αθήνας και μαλλώνομεν δια την τοποθέτησιν της Πινακοθήκης!

Ακούσατε τώρα και το ωραιότερον άπ' όλα. Ο Λεμπέσης διερχόμενος κατά τύχην από τον Άγιον Κωνσταντίνον του Πειραιώς, έκαμε τον σταυρόν του

B. Björnson

Η ΦΩΛΕΑ ΤΩΝ ΜΕΤΩΝ

των όρέων πλατέος ποταμού, χύνοντος τα ύδατά του εις τινα ούγι πολύ μακράν εκείθεν εύρισκομένην λίμνην.

Εις την λίμνην εκείνην είχαν έλθει δια λέμβου ο άνθρωπος εκείνος, όστις πρώτος είχε άρχισει να εκχερσά την πεδιάδα. Ονομάζετο Ένδρες, οι δε σημερινοί κάτοικοι του χωριού είναι απόγονοι αυτού. Τίνες έλεγον ότι είχε καταφύγει εκεί ένεκα φόβου εξ αίτίας του όποιου οι άνθρωποι φαίνονται τόσο στυθρωποί: άλλοι τούναντίον απέδιδον τούτο εις τα άποκρήματα όρη, τα όποια και κατ' αυτόν τον Ιούνιον δεν αφήνουν τας άκτίνας του ήλιου να εισδύσωσι μετά την πέμπτην μεταμεσημβρινήν ώραν εις την πεδιάδα.

Υπεράνω του χωριού εύρισκετο μία φωλεά άετων, ήτις έκείτο επί της κορυφής ενός βράχου ύψηλά εις την όροστοιχίαν. Όλοι ήδύνατο να ίδωσι τότε η άετός ήρχιζε να επώαζι, άλλ' ούδεις ήδύνατο να φθάση μέ-

κ' εμπήκε μέσα να ρίψη μία ματιά στο έργον του. Και εξανάκαμε τον σταυρόν του, όχι διότι έδηγίαν τα Άγρια, αλλά διότι δεν ήμπόρεσε ν' αναγνωρίση ούτε την Παναγίαν του, ούτε τούς ωραίους παρθενικούς του Άγγελους.

Τί είχε συμβή;

Οι επίτροποι του ναού ανέθεσαν εις ένα ειδήμονα... χρυσοκόον (!) να καθαρίση την τοιχογραφίαν. Ο ειδήμων έπηρε ποτάσασαν και έπλυσε την εικόνα, ως να ήτο το πάτωμα του σπιτιού του. Έπειτα έπηρε βερνίκι, άπ' αυτό που βερνικιώνουν τα καράβια στο λιμάνι, και την έβερνίκωσε. Δια τον κόπον του έπληρώθη μόνον εικοσιπέντε δραχμάς! Όταν έξαλλος ο ζωγράφος έζήτησε να μάθη τον λόγον του βανδαλισμού, γνωρίζετε τί του είπαν:

— Τί να κάνωμε; Μας είπε πως ήξερε από τέτοιες δουλειές...

Αυτή ήτον η άπάντησις.

Δεν ήξεύρω αν εινε κοινοτοπία. Άλλά δια πολύν καιρόν ακόμη νομίζω ότι πρέπει να έρωτώμεν έαυτούς και άλλήλους:

— Που ζώμεν;

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

σοι επρόκειτο να έξέλθωσι των φών. Πολύς κόσμος είχε συναθροισθή πρό του όρους. Οι γέροντες τον απέτρεπον και οι νέοι τον προέτρεπον. Άλλ' εκείνος ύπήκουε μόνον εις τον πόθον του, και ένεκα τούτου περιέμενε μέχρι ότου έγκαταλείψη την φωλεάν της ή άετός, έκαμε κατόπιν έν πήδημα και εκρεμάσθη από ενός δένδρου ικανούς πήχεις απέχοντος της γής. Το δένδρον τούτο είχεν έξέλθει από μίαν βουγιήν, την όποιαν ήρχισε να αναβαίνει. Πλήν του θορύβου του εις το βάθος βέοντος ποταμού, λίθων τινών, οίτινες απεσπώντο κάτωθεν των ποδών του και χώματος, το όποιον έπιπτεν, επεκράτει βαθεία σιγή. "Όσον ανέβαινε, το όρος ένίνετο άποκρημνότερον" επί πολλήν ώραν εκρέματο δια της χειρός, έν φ' δια του ποδός έζήτηι σημάζον τι να στηριχθή. Πολλάί γυναίκες απέστρεφον το πρόσωπόν των και έλεγον ότι εάν έξων ακόμη οι γονεΐς του δεν θα το έκαμνεν. Εύρισκεν έν τούτοις μέρος να σταθή, ωλίσθαιεν ένίστε όλίγον άλλ' άμέσως εκραταίτο και πάλιν στερεώς. Οι κάτω ιστάμενοι ήδύνατο να ακούωσι την αναπνοήν των. Τότε μία νεάνις, ήτις εκάθητο μόνη επί τινος λίθου ήγέρθη. Έλέγετο ότι παιδιόθεν είχεν άρραδωνισθή μετ' αυτού, αν και ούτος δεν άνήκεν εις την συγγένειαν των κατοίκων του χωριού. "Υψωσε τούς βραχίονάς της και ήρχισε να φωνάζη: «Λείψ, Λείψ, διατί κάμνεις αυτό;» "Όλον το πλήθος έστράφη προς αυτήν" ο πατήρ ίστατο πλησίον της, άλλ' αυτή δεν τον ανεγνώρισε. «Κατέβα πάλιν κάτω, Λείψ» έκραζε «σε άγαπώ, και εκεί επάνω δεν έχεις να κερδίσης τίποτε». Έράνη ότι έσκέφθη επί τινας στιγμάς, αλλά κατόπιν

έξηκολούθησε την αναρρίχησιν του. Η χείρ του και ο πους ήσαν και πάλιν στερεά και δια τούτο τα πράγματα εδάνον επ' ικανόν κατ' εύχην' αλλά μετ' όλίγον ήρχισε να κουράζεται. Μικρός τις λίθος, του όποιου την πτώσιν παρηκολούθησαν πάντες δια του βλέμματος μέχρι τέλους, έπεσεν εκ του όρους, ως προάγγελος. Τίνες δεν ήδύνατο πλέον να άνθέξωσι και ανεχώρησαν. Μόνον η παιδίσκη, με τα βλέμματα προς τα άνω, ίστατο όρθία επί του λίθου.

Ο Λείψ έξηκολούθει τα αναβαίνει, κρατούμενος από της χειρός, ότε αφήνης, το είδε καθαρά, αυτή απεσπασθή, και προσπάθησε μεν να κρατηθή δια της έτέρας, αλλά δεν ήδυνήθη. «Λείψ» ανέκραξε δυνατά και όλοι οι άλλοι έφώναξαν συγχρόνως «γλυστρά!». Ωλίσθαινε πράγματι συμπαρασύρων λίθους και χώμα, ωλίσθαινε, ωλίσθαινε διαρκώς, πάντοτε ταχύτερον' οι άνθρωποι απέστρεψαν το πρόσωπόν των και κατόπιν ήκουσαν θούπον μετά τριγμού, άμέσως δε και βαρύ τι, ως όγκος γής ύγρας, καταπίπτον.

"Όταν έσχον πάλιν το θάρρος να στραφώσιν, έκείτο εκεί κατασυντετριμμένος και άγνώριστος. Η κόρη έκείτο υπεράνω του λίθου, ο πατήρ την απέμάκρυνεν. Η νεολαία, ήτις τα μάλιστα είχε παροτρύνει τον Λείψ εις το τόλμημα αυτό, δεν έτόλμα τώρα ούτε χείρα κην να επιθέσι. Ένεκα τούτου έπρεπε να προσέλθωσιν οι γέροντες. Ο πρεσβύτερος αυτών είπεν όταν τον ήγγιζεν «Αυτό ήτο μωρόν, άλλά, — προσέθεσεν, — είναι όμως έν τούτοις πάντοτε καλον να ύπάρχη τι τόσο ύψηλά, ώστε να μη δύναται όλοι να το φθάσωσιν».

Κέκρυγα

Μετάφρασις ΤΑΚΗ ΛΑΣΚΑΡΙ

ΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΤΗΣ ΜΙΛΗΤΟΥ

ΕΡΙΣΠΟΥΔΑΣΤΟΙ είναι αι ύπό της Γερμανικής Αρχαιολογικής αποστολής ύπό την διοίκησιν του διδάκτορος Θεοδώρου Βίγκανδ ένεργηθείσαι ανασκαφαί εις την Μίλητον της Μικράς Ασίας, δι' ών επερρώσθη η γνώμη, ότι η Μίλητος ήτο ο μεγαλειότερος λιμνή και το σπουδαιότερον έμπορικόν κέντρον της εποχής της, επερίφθη δε πλήρες φως επί πλείστων μέχρι τούδε άμφισβητουμένων ζητημάτων, συναφών προς την άρχαίαν Ελληνικήν θρησκείαν και τον Ελληνικόν πολιτισμόν.

Κατά τας εκθέσεις των ένεργούντων τας ανασκαφάς, έδήσε πρώτον ν' αποξηρανθή το έλώδες πεδίον, το όποιον περιβάλλει εις μεγάλην άκτινα την τοποθεσίαν της άρχαίας Μίλητου. Αι ανασκαφαί ήρχισαν κατόπιν από του λιμένος. Απεκαλύφθη προκυμαία πλατύς 60 ποδών μαρμαρόστρωτος και κυματοθραύστης εκ μαρμαρίνων όγκολίθων, προωρισμένος δια να σταματά την όργην της τρικυμίας, την όποιαν προκαλούν οι δυτικοί άνεμοι.

Προς νότον του λιμένος εύρέθησαν τά έρείπια κτιρίου περιβαλλομένου από κίονας, μήκους 100 περίπου μέτρων, προς χρήσιν των έμπορών του λιμένος. Πλήν τούτων έξητάσθησαν λεπτομερώς πάσαι αι

άρχιτεκτονικάι διαιρέσεις του θεάτρου. Το θέατρον τούτο ανάγεται εις την άρχαιοτέραν εποχήν της Μίλητου και δύναται να περιλάβη άνέτως 25 χιλιάδας θεατών. Η άκουστική του είναι τούσση, ώστε οι καθήμενοι και εις τας άνωτάτας άκόμεν κερκίδας ήδύνατο να ακούωσιν εύκρινώς τα επί της σκηνής λεγόμενα.

Τα έδώλια εύρισκονται ακόμη έν άριστη κατ'όσσει μερίς ύψους 100 περίπου ποδών. Δια ν' αποκαλυφθούσιν όμως, έδήσε να αφαιρεθούσιν τεράστιοι όγκοι χώματος, οι όποιοι εκάλυπτον το έσωτερικόν του.

Ηδη φαίνονται καθαρά, απηλλαγμένα των χυμάτων, η σκηνή, οι μεγάλοι διάδρομοι και αι μεταξύ των κερκίδων κλιμακας.

Η πρόσοψις του θεάτρου είχε κίονας με μαρμαρίνα κιονόκρανα και βάσεις εξ έρυθρού μαρμαρίου. Οι κίονες ήσαν άνευ βαδδώσεων εις το κάτω μέρος, μετά βαδδώσεων δε εις το άνωτερον, το όποιον συνέκειτο από σπονδύλους μελανού μαρμαρίου.

Το είδος των στηλών τούτων ήτο μέχρι τούδε γνωστόν μόνον εκ τοιχογραφιών της Πομπηίας και εκ τεμαχίων εύρηματων.

Λίαν ενδιαφέροντα αποτελέσματα απέδωκεν επίσης η ανασκαφή της Αγοράς, του Γυμνασίου, του Σταδίου και των Θεριών. Εκ των τελευταίων τούτων

μάλιστα ανασκαφών εξηκριδιώθη η σχέση μεταξύ των στοών, οι όποια ήταν προωρισμένα δια την χρήση του κόνιου, και των εργατηρίων των υπηρετών, πράγμα το όποιο δεν είχαν ακόμη διευκρινισθή. Εξητάσθη ακόμη ο ναός του Σεράπιος, κτισθείς προς τιμήν του βασιλέως Αντιόχου του Β' και της βασίλισσας Λαοδίκης. Ο ναός αυτός είναι το αρχαιότερον εκ των γνωστών Κορινθιακών μνημείων και αποτελεί το πρώτον δείγμα της απαρχής του Κορινθιακού ρυθμού.

Ανεκαλύφθησαν προσέτι πολλοί τάφοι έσκαμμένοι εντός βράχου, με μικρόν προθάλαμον, εις τον όποτον κατέρχεται τις δι' ελίγων βαθμίδων λαευμένων επίσης επί του βράχου. Εντός πολλών των προθαλάμων τούτων εύρέθησαν εις η δύο κάθεται σωλήνες, δια των όποιων διωχτεύετο τροφή προς τους τεθνεώτας.

Η ανακάλυψις αυτή έκαμει τους αρχαιολόγους να έντοπίσουν το αρχαιότατον τούτο έθιμον δια πρώτην ήδη φοράν και εις τους Έλληνιστικούς χρόνους.

Ανεκαλύφθησαν ακόμη και μερικά αγάλματα και πολλοί έπιγραφαί, περι των όποιων δεν υπεδέληθη ακόμη λεπτομερής εκύεσις.

Ο Δόκτωρ Βίγκανθ ενήργησεν ανασκαφάς και εις τας Δίδυμας, προς νότον της Μιλήτου, όπου ειργάσθησαν προηγουμένως Άγγλοι και Γάλλοι αρχαιολόγοι.

Εκεί εύρίσκετο ο μέγας ναός του Απόλλωνος, προς τον όποτον ήγεν εκ Μιλήτου μεγάλη πομπική όδοσ: Επί των ερείπιών τούτων εύρίσκετο ελόκληρον χωρίον και οι Γερμανοί αρχαιολόγοι ήναγκάσθησαν να αγοράσουν οσ οικίας προς καταδάφισιν δια ν'άγαγουν εις πέρας το έργον των.

Τα λείψανα του ναού, ο όποιος είχαν αρχικόν μήκος 70 περίπου μέτρων, ήσαν σπουδαιότατα και αι ανασκαφαί απήτησαν δια τούτο μεγάλας δαπάνας.

Προς νότον του ναού εύρέθη Στάδιον, έμοιόζου κατά πολλά προς το άμφιθέατρον το εύρισκόμενον περίε του βωμού της Ορθίας Αρτέμιδος εν Σπάρτη, όπου έμαστιγοούντο οι νεαροί Σπαρτιάται.

Πρό της Ανατολικής πλευράς του ναού έκκειτο ο βωμός του Απόλλωνος. Υπό τα ερείπια του ναού τούτου οι Γερμανοί αρχαιολόγοι ανέκαλυψαν τα λείψανα αρχαιότερου ναού, καταστραφέντος παρά των Περσών κατά το 494 π. Χ.

ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΤΥΓΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΟΥΒΡΟΥ

Diaz. 'Αφροδίτη και Έρωτες.

ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΤΥΓΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΟΥΒΡΟΥ

E. Meissonier.

Στρατιώται: Στάθμευσις.

Η ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΩΝ ΩΡΑΙΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΝ πρόκειται περί της σημερινής Ακαδημίας εν Βενετία: αλλά περί εκείνης, καθ' ους χρόνους, ή Βενετία ήτο θαλασσοκράτειρα. Γνωστόν ότι ή Βενετία έχει μόνον υπήρξε μεγάλη εις το έμπόριον, έχει μόνον

επεβάλλετο δια της δύναμεισ και ισχύος, αλλά και εις την καλλιτεχνίαν έδειξε ιδιαιτέτην στοργήν. Λαμπρά έργα παρήγαγεν 'Αρχιτεκτονικής και Γλυπτικής: αλλά κυρίως εκεί όπου έκδηλούται όλη ή Ένετική ζωή, είναι ή ζωγραφική.

Η ιστορία της τέχνης είναι ή ιστορία των λαών, διό και είναι ένδοξος ως ή της πολιτικής. Οι τεχνίται και οι καλλιτέχνηται είναι ή ψυχή των εθνών. Τούτου έννεκα ή Βενετία, με την συνετήν κυβέρνησίν της, υπερέσπευε και τας τέχνας και, υπό την αίγίδα των νόμων, οι τεχνίται και οι καλλιτέχνηται έδρασαν έχι μόνον υπέρ της τέχνης, αλλά και επ' άγαθού της μεγάλης πατρίδος αύτων.

Γράφομεν το σημάφιωμα τούνο, διότι μεταξύ των ένετων τεχνιτών και και καλλιτεχνών συνηριθμούντο τότε και αρκετοί Έλληνες, ως μέλη, ως μαθηταί, ως διδάσκαλοι.

Το ίδρυμα εκείνο, φυσικά, έχει την εξέλιξίν του: Σωματεϊον, Συντεχνία, Κολλέγιον (Collégio), Ακαδημία.

Εις την Βενετίαν το ήθος των συντεχνιών ήτο πα-

λαίτατον. Περί τούτων λόγος γίνεται από του δεκάτου αιώνος. Άλλως τε είχαν οι Βενετοί τας παραδόσεις της παλαιής Ρώμης, των λεγομένων Scholae, των Ιταλικών πύλων υποκειμένων εις την βυζαντιανήν αυτοκρατορίαν, και την της μεσαιωνικής Ρώμης.

Το σωματεϊον ή συντεχνία των ζωγραφετών Scuola dei dipentori, ως το πρώτον έκαλείτο, ήτο ήδη εις την άκμήν κατά τον δέκατον τρίτον αιώνα. Και μάλιστα, κατά το 1436 έγένετο νόμος δια του όποιου άπηγορεύετο να μετέρχηται την τέχνην όποιος δεν ήτο μέλος. Τότε ήχη ο 'Ιωάννης Bellini, ήσαν νέοι οι Carpaccio και ο 'Ιωάννης Bellini. Ούτοι και άλλοι καλλιτέχνηται ήσαν μέλη. Αύτος ο Tiziano υπεγράφετο Tician dipentor, ζωγραφεστής!

Ο περιορισμός αυτός έκαλείτο Arta chiusa, δηλαδη τέχνη περιορισμένη ή κλεισμένη. Η έρμηνεία του νόμου τούτου ήτο ότι ο μη συναριθμούμενος μεταξύ των μελών δεν ήδύνατο να μετέρχηται την τέχνην έχι μόνον εις την Βενετίαν, άλλ' ουδέ εις τα ένετοκρατούμενα μέρη. Και τα μέλη της συντεχνίας τούτης έφορολογούντο, ως πάντα τα μέλη των λοιπών συντεχνιών. Έκαστον μέλος επλήρωνε την συνδρομήν του εις το ταμείον της συντεχνίας, όπερ έλέγετο Iuminaria λοουμινάρια: επλήρωνε φόρον εις την κυβέρνησιν, τον λεγόμενον Taglione ταλιόνε: επί πλέον επλήρωνε ελάχιστος φόρος επί πύσαν εκτελουμένην εργασίαν υπό των μελών, και επειδή ήτο ελάχιστος, έκαλείτο άνεπαίσιτος ε insensibile. Τα μέλη είχαν και μίαν προς την πατρίδα υπογράσειν. Τα όνόματα των μελών έτίθεντο έντός κυτίδος, bossolo, δια να γίνη ή κλήρωσις αριθμού τινος νεοσυλλέκτων δια τον στρατόν.

Κατ' αρχάς μέλη ήσαν μόνον οι ζωγράφοι, οι χρωματιστάι και οι έμποροι τώσ εικόνων. Άλλά κατά τά μέσα του δεκατου έκτου αιώνος, ένεκα τών πολέμων και τής πανώλους ή άριθμός τών μελών ελιγώστευσεν εις τρόπον ώστε ήναγκάσθησαν να συμπεριληφθούν κατ' ελίγον οι χρυσωτάι και όποιουδήποτε μετήρχοντο τέχνην έχουσαν σχέσιν τινα με τόν προορισμόν τής συντεχνίας.

Τά μέλη συνεδρίαζον κατ' αρχάς μόν εις τήν εκκλησίαν του Αγίου Λουκά, έχοντα ύπ' όψην τήν σφαλεράν ιδέαν ότι ή Αποστολος Λουκάς ήτο ζωγράφος, ακολουθώσ δέ εις οίκίαν εις τήν όδον Ηριούλη, εις τήν Αγίαν Σοφίαν, τήν οικοδομηθεΐσαν επίτηδες, δαπάναις του ζωγράφου Βικεντίου Κατένα, όστις ήκολούθει τόν Βελίνην άν και σύγχρονος του Giorgione. Επί τής πρόθεως τής οίκίας ταύτης έντειχίσθη ή έξής έπιγραφή: *Pictores el solum emorunt et has construxerunt aedes bonis a Vincentio Catena pictore suo collegio rel etis MDXXXII.*

Εκ τής άνωτέρω έπιγραφής βλέπομεν ότι άντιschola ένγένετο χρήσις τής λέξεως collegium. Τά πράγματα μετεβάλλοντο. Δέν ένάλαιοντο πλέον χρωματιστάι *depentori*, αλλά *pittori*—ζωγράφοι.*

Οι καλλιτέχναι άπεχωρίσθησαν από τούς τεχνίτας και ίδρυσαν τόν Σύλλογον ούτως ειπείν, τόν Κολλέγιο ν, (*Collegio dei pittori*), ένθα συνήρχοντο οι ζωγράφοι και εδιδάσκοντο και τήν τέχνην των. Ένωσειται επλήρωσεν τήν συνδρομήν και τούς φόρους, αλλά προσεπάθησαν να μή στρατολογήσονται.

Ακολουθώσ και οι γλύπται άπεχωρίσθησαν από τούς πετροκόπους και ίδρυσαν ίδιον κολλέγιο ν. Οι καλλιτέχναι ήθέλησαν, φυσικά, να άποχωρισθούν κατ' ελίγον από τούς βαναυσοτέχνας.

Άλλά πάκιν οι καλλιτέχναι ήθέλησαν κατι τι ύψηλότερον, μίαν Ακαδημίαν τών Οφραίων τεχνών. Από τού έτους 1679 άναφέρεται ή λέξις Ακαδημία. Το μόν, ήθελον να ελευθερωθούν από τās φορολογίας, τó δέ, ήθελον όπως ή κυβέρνησις ίδρύσθι μίαν Ακαδημίαν, άνταξίαν του όνόματος, ελπίζοντες ότι ως αι τóσαι άλλαι ακαδημίαι φιλοσοφικαι και επιστημονικαι τής Ιταλίας, ήθελα και ή έν Βενετία Ακαδημία τών Οφραίων τεχνών άνωψήσθι και διαδώσθι τās ωραίας τέχνας.

Η Γερουσία συναφώνησε και προσεκάλεσε τούς διευθυντάς του κολλέγιου τών ζωγράφων και τών γλυπτών όπως συζητήσουν τά τής ίδρύσεως τής Ακαδημίας.

Η Ακαδημία ίδρύθη. Συγχρόνως ένγένετο σκέψις δια Μουσειον. Άλλά λέγοντες Μουσειον, κατά νουν είχαν τήν περιουλλογήν εικόνων, χαλκογραφιών, προτομων, άγάλματων, εκμαγείων, άτινα εδω κ' έκει έσκορπισμένα ήσαν.

Η Γερουσία δια νόμου έθεσε τήν Ακαδημίαν υπό τήν αιγίδα τών *Riformatori dello Studio di*

* Έγγραφο τής 31 Δεκεμβρίου του 1682 προς τούς άλλους λέγει: seguito essendo la separazione dei Pittori dei Depentori e stabilito con amplissimo decreto dall' Eccellentissimo Senato Separato e distinto dalle arti meccaniche e come liberale fregiato con l'istituzione di Collegio.

Padova. Η Ακαδημία ήτο δια ζωγραφίαν, γλυπτικήν και αρχιτεκτονικήν.

Καλλιτέχναι διατάχθησαν παρά τής κυβερνήσεως να συντάξωσι τόν κανονισμόν και τó σχετικόν νομοσχεδίον, άτινα ακολουθώσ ένεκριθθησαν και εδημοσιεύθησαν δια τού τύπου, τó πρώτον τή 1772, υπό τήν έπιγραφήν:

Statuto e prescrizioni della publica Accademia di pittura, scultura ed architettura istituita nella città di Venezia per decreto dell' Eccellentissimo Senato l' anno 1772.

Η σύγκλητος τής Ακαδημίας άπρητίζετο από τριάκοντα εξ καλλιτέχνας. Έπετρέπετο όμως ή αύξησις του άριθμού.

Εξελέγοντο εις πρότανις, δύο σύμβουλοι, τέσσαρες διδάσκαλοι, εις γραμματεύς και εις ταμίας. Ο πρότανις και ή ταμίας επί δύο έτη. Οι διδάσκαλοι επί έν.

Τά μαθήματα ήρχίζον τή 18 Οκτωβρίου, έσρατ ή του Αγίου Λουκά και έληγον τήν μεγάλην Τετάρτην.

Ετησίως διηγωνίζοντο οι μαθηταί. Κατ' αρχάς οι βραβεύομενοι ελάμβανον πε ρ γ α μ η ν ή ν, ακολουθώσ ως βραβεΐον ώρίσθησαν δύο χρυσά μετάλλια δια δύο επιτυχόντας.

Ο πρώτος όστις ώρισθη πρότανις ήτο ή Τιεπόλο.

Η άνατομία δέν εδιδάσκατο εις τήν ίδίαν Ακαδημίαν, αλλά έν άλλω καταστήματι κατ' άλλην.

Η Κυβέρνησις παρεχώρει τās δαπάνας. Σημειώτέον ότι μισθόν μόνον ελάμβανον ή γραμματεύς και ή κλητήρ. Πάντες οι άλλοι ειργάζοντο δωρεάν. Ακολουθώσ ένγένετο σκέψις δια μισθόν του προτάνωσ, τών συμβούλων, τών διδασκάλων και του ταμίου.

Η ίδρυσις τής Ακαδημίας ήτο όμως άσχετος με τά Κολλέγια τών ζωγράφων και γλυπτών, τά όποια εζηκούσθησαν εργαζόμενα, διαδίδοντα τās ωραίας τέχνας δια τής διδασκαλίας. Άλλά τó κολλέγιο ν τών ζωγράφων ειχε λάθρ περισσότερα προνόμια υπό τής κυβερνήσεως από τά τών γλυπτών. Το κολλέγιο ν τών γλυπτών ελαθεν έπειτα ένα μαθητήν δωδέκα έτών, όστις μετέβαιναν εις τó εργαστήριον του Τορρεττή και ήτο τακτικώς φοιτητής του μουσειου ή γ α λ λ ε ρ ί α ς Φαρσέτη. Ο μαθητής ούτος ήτο ή Α ν τ ώ ν ι ο ς Κ α ν ό β α ς.

Η Γ α λ λ ε ρ ί α Φαρσέτη ήτο πολύτιμος. Έν Βενετία υπήρχον ιδιόται πολύ φιλότεχνοι, οίτινες έπεθύμουν τήν διάδοσιν τής καλλιτεχνίας και συνεδραμον τούς νέους, τούς έχοντας κλίσιν εις τήν καλλιτεχνίαν. Πρò τής ίδρύσεως τής Ακαδημίας, ένας εύγενής Βενετός ειχε περισυλλέξθι εις τήν οίκίαν του άγάλματα, εκμαγεΐα και άλλα σχετικá. Έκει συνήρχοντο πρòς μελέτην μαθηταί και καθηγηταί πρòς συζήτησιν καλλιτεχνικήν και επιστημονικήν. Του εύγενούς τούτου τó όνομα άγνωσΐται· γνωστόν είναι μόνον ότι ή οίκία έκειτο εις τόν San Trovaso. Έπειτα ένας Γερώνυμος Μεγγότση, τή 1730, ιδίαις δαπάναις ήθέλησεν εις τήν ίδίαν του οίκίαν να διδάσκαται ή καλλιτεχνία. Και οι γνωστοί Πιζάνοι εις τó μέγαρον των ίδρυσαν Ακαδημίαν. Άλλά μέγας εύεργέτης τής τέχνης υπήρξεν ή ζήλωτος Φίλιππος Φαρσέτη, όστις περισυνέλεξεν εις τās μεγαλοπρεπείς αιθούσας του μεγάρου του άγάλματα, εικόνας πάσης σχολής Ιταλικής και ξένης. Έπιθυμώσ ακολουθώσ τήν μόρφω-

σιν καλλιτεχνών, αφέρωσ τά πλούτη και τήν ζωήν ύπέρ τής καλλιτεχνίας, και συνεπώς ή οίκία του ήτο ένδικαίωμα καλλιτεχνών, μαθητών, ξένων και φιλοτέχνων. Η οίκία του ήτο πινακοθήκη, ήτο μουσειον παλαιάς και νέας τέχνης. Έκει τó πρώτον ή Κανόβας

ένεπνεύσθη. Έκει νέος άκόμη, λαμβάνων τούς αρχαίους ως παράδειγμα, έτεμνε τήν νέαν όδον εις τήν γλυπτικήν, ήν ακολουθώσ απηλευθέρωσεν εκ τών δεσμών του ήδουπαθούς και έπιτετηθευμένου.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ΔΑ-ΒΙΝΤΣΙ

Πι τή κλοπή τής Τζακόντας εκ του Μουσειου του Λούδρου, ήτις κρατεί εισέτι συγκληνημένον ελόκληρον τόν πεπολιτισμένον κόσμον, μερίς του Ευρωπαϊκού τύπου ανεκίνησε νέον ζήτημα, αναφερόμενον εις τόν δημιουργόν του κλαπέντος

αριστουργήματος· και τούτο, είναι ή τάφος του Λεονάρδου Δα Βίντσι. Άλλοι ύποστηρίζουν ότι δέν είναι γνωστός ή τάφος του Λεονάρδου, άλλοι τó αντίθετον. Αι γνώμαι διχάζονται· αι ύποθέσεις είναι πολλάι και ποικίλαι.

Παράδοξος τώ όντι μοΐρα διέπει ούχι μόνον τά έργα του μεγάλου ζωγράφου, αλλά και τόν τάφον αυτού. Ο Λεονάρδος-Δα-Βίντσι απέθανε τήν 2αν Μαΐου 1519 εις τó ήσυχον βασιλικόν άνάκτορον του Amboise, ούχι όπως άναφέρει ή παράδοσις εις τās αρχάλας του Φραγκίσκου Ι, διότι ούτος εύρίσκατο τότε μεθ' άλλης τής άλλης του εις τόν Άγιον Γερμανόν. Ο Λεονάρδος έτάφη εις τó παρεκκλήσιον του Αγίου Φλωρεντίνου και είναι σχεδόν βέβαιον, ότι ανηγγέρθη και μνημαΐον επί του τάφου του. Φαίνεται όμως ότι τó μνημαΐον εδλάθη μερικώς ή και κατεστράφη κατά τούς μεγάλους Γαλλικούς θρησκευτικούς πολέμους.

Έν Amboise ένγένοντο κατ' εκείνην τήν άτυχήν περίοδον τής Γαλλικής Ιστορίας τóσον πολυάριθμοι σφαχταί Ουγενόττων, ώστε ήναγκάσθη ή βασιλική αύλή να εγκαταλείψθι τόν Πόργον και τόν τόπον εκείνον, διότι ένεκεν τών πολυάριθμων άτάφων πτωμάτων υπήρχε φόβος μολυσμού, και τότε βέβηλοι χεΐρες ήγγισαν φαίνεται και τούς τάφους του παρεκκλησίου. Κατά τήν εποχήν τής πρώτης Γαλλικής Αυτοκρατορίας διέταξεν ή *Loger Ducos* να καταστράφθι έντελώς μέγα μέρος τών άνακτόρων του Amboise ως και του παρεκκλησίου του Αγίου Φλωρεντίνου. Αι έπιτύμβιοι πλάκας έπωλήθησαν άντι εύτελών ποσών, ή μόλυβδος πολλών φερέτρων έτάφη, και τά όσθι τών νεκρών έκειντο γκακί και τά παιδια του Amboise έπαΐζον εκείνας τās ήμέρας με τά κρανια και τά όσθι εκείνων, οίτινες εις παλαιότερους καιρούς ειχον ένταφιασθί έκει. Όποια ιδέα, όποιος φρικτός λογισμός! Η κεφαλή ενός τών βαυθατών σερών και τών δυνατωτάτων δημιουργών, τούς όποιους παρήγγαξε τó ανθρωπίνον γένος, έγραψίμασέ ποτε ως παίγνιον τών παιδιών του Amboise! Τέλος ένταφιασθησαν εκ νέου τά όσθι, άλλ' ούδεις έφρόντισε να έξετάσθι, εάν μεταξύ τών όστών τούτων εύρίσκοντο και τά όσθι του

Λεονάρδου. Μόλις κατά τήν δευτέραν Γαλλικήν Αυτοκρατορίαν προσεπάθησαν αναπληρώσουν τήν εγγλεγματικήν ταύτην άμείλιαν και δή ή *Arsene Houssaye* ύπέρ πάντα άλλον έπαδόθη εις τó έργον τούτο, ήτοι τήν αναζήτησιν του τάφου και τών όστών του Λεονάρδου-Δα-Βίντσι. Άλλ' ούδεις έγνωρίζε τήν τοποθεσίαν και τó μέρος ακριβώς και δια τούτο προσή εις άνασκαφάς. Εις βάθος περισσοτέρων του συνήθους μέτρων εύρέθησαν μερικá φερέτρα, άλλ' ούδέν σημαΐον εδείκνυε, ότι τά όσθι ταύτα ανήκον εις τόν μέγαν ζωγράφον. Μετά δεκατετραήμερον εργασίαν όμως προσέκυρσαν εις ένα παράδοξον σκελετόν. Ητο μέγας και τó κρανίον έστηρίζετο επί τής χειρός. Η στάσις αύτη ήτο άσυνηθής δια κοινόν θνητόν, ήτο στάσις ανθρώπου σοφού βυθισμένου εις αιώνιαν σκέψιν. Θαυμάσιον ήτο τó μέτωπον του κρανίου τούτου και έφαινετο ότι συναφώνησ πολύ με τήν εικόνα, τήν όποιαν ειχε κάμη ή ίδιος Λεονάρδος με πρότυπον τόν έαυτόν του κατά τά γηρατεΐα του. Παρά τών ίατρών έβεβαιώθη ότι τó κρανίον τούτο ανήκεν εις εδδομηκοντούτην. Νομίματα, τά όποια εύρέθησαν εις τó φερέτρον, φέρουν τήν εικόνα του Φραγκίσκου Ι και μάλιστα, όπως έφαινετο ούτος κατά τήν εποχήν, καθ' ήν έζη ή Λεονάρδος—δηλαδή άνευ γενείου. Μετά τó περιστατικόν τούτο ανέλαβον τās έρεύνας μετά θερμότερου ζήλου και κατωρθώθη τέλος ή εύρεσις τριών τεμαχίων, έφ' ενός τών όποιων εύρίσκοντο τά γράμματα «INC»... Ούχι μακράν έκειθεν εύρέθη και έτερον τεμάχιον με τά γράμματα «Leo»... και τέλος εύρέθη και τρίτον έχον ως έξής: *EO DUS VINCI*. Ηδη ύπάρχε μεγίστη πιθανότης, ότι ή τάφος, περί του όποιου έπρόκειτο, ήτο ή τάφος του Λεονάρδου-Δα-Βίντσι. Τά λείψανα συνελέγησαν μετά μεγάλης προσοχής και ματεφέρθησαν εις τó παρεκκλήσιον του Αγίου Ουμβέρτου. Έκει έτάφησαν εις τó αρχιτεκτονικόν αριστούργημα, τó όποιον είναι με διαφανή μαρμαρίνα κοσμήματα κεκοσμημένον. Εις τόν άριστότερον σηκόν παρατηρούμεν μίαν μαρμαρίνην πλάκα, έν τή όποια είναι κεχαραγμένοι τρεΐς κυανοί κρίνοι, και επί τής πλάκας ταύτης ανακινώσκωμεν τās έξής: «Υπό τήν πλάκα ταύτην ήσυχάζουν τά όσθι, τά όποια συνελέγησαν κατά τās άνασκαφάς του αρχαίου βασιλικού παρεκκλησίου του Amboise και τά όποια θεωρούνται ως τά ίερά λείψανα του Λεονάρδου-Δα-Βίντσι». Ούτω, ή χρόνος κατέστησεν άγνωρίστον και τόν τάφον άκόμη του μεγάλου μάγου τής Ιστορίας τής καλλιτεχνίας.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ
ΑΣΠΑΣΙΑ ΓΑΛΑΝΗ

Θυγάτηρ τοῦ τέως γυμνα-
σιαρχοῦ καὶ Μεγ. Αἰδ. τοῦ
Ἑλλ. τεκτονικοῦ κ. Ἑμμ.
Γαλιάνη. Ἀτθίς.

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ
ΑΜΠΕΤ

Θυγάτηρ τοῦ διαπρεποῦς
ἐν Καίρῳ δικηγόρου καὶ ἐγ-
γονή τοῦ μεγάλου χορηγοῦ
τῆς Ἀμπετείου Ἑλληνικῆς
σχολῆς.

ΚΥΡΙΑ
ΟΛΓΑ ΚΑΛΙΜΑΧΟΥ

Σύζυγος τοῦ ἐν Καίρῳ
Γραμματέως τοῦ Ἑλληνικοῦ
Παιδιαρχείου, κληρικοῦ ἐκ
τῶν μύλλον ἐκπαιδευτῶν, κ.
Λημ. Καλλιμάχου.

ΚΥΡΙΑ
ΕΥΓΕΝΕΙΔΟΥ
(Τὸ γένος Ράλλη)

Ἐν Καίρῳ. Ἀδελφὴ τῆς
κ. Γρονιάου, τοῦ ἐπιποροῦ
τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς κ.
Κωμανοῦ πλοῦ.

Ποικίλη Λεξις

Εἰς ὀβελίσκος

Ὁ Ὄβελίσκος τῶν Αἰγυπτίων βασιλέων στηθεὶς εἰς τὸ Κεντρικὸν Πάρκον ἐνταῦθα κατὰ τὸ 1881 εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ ἀξιοπεριέργα τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ὁ Ὄβελίσκος οὗτος στηθεὶς τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἡλιούπολιν ὑπὸ τοῦ Αἰγυπτίου βασιλέως Thothmes τοῦ Γ' κατὰ τὴν 16ην ἑκατονταετηρίδα π. Χ. μετεφέρθη ὑπὸ τῶν Καισάρων τῆς Ρώμης εἰς Ἀλεξάνδρειαν κατὰ τὸ 12 π.Χ. Τῷ 1887 ὁ Κεδίβης τῆς Αἰγύπτου τὸν ἐδώρυσεν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ ὁ ἑκατομμυριοῦχος Γουλιέλμος Βάνδερμπιλτ ἐπλήρωσε τὰ ἐξοδα τῆς μεταφορᾶς του ἐνταῦθα, φράγκα 512,880. Ὁ Αἰγυπτιακὸς οὗτος Ὄβελίσκος, γνωστὸς εἰς τοὺς ἀρχαίους ὡς Βελόνη τοῦ Φαραῶ καὶ Βελόνη τῆς Κλεοπάτρας, εἶναι μόνολιθος λατομηθεὶς ἀπὸ τὰ λατομεῖα τῆς Συήνης εἰς τὴν Αἰγύπτου καὶ μεταφερθεὶς εἰς τὴν Ἡλιούπολιν μετὰ τὴν κατασκευὴν του. Εἶνε τόσο σκληρὸς, ὥστε τὰ κοπτικὰ ἐργαλεῖα τῶν νεωτέρων χρόνων οὐτε δύνανται κἄν νὰ τὸν χαραξοῦν. Τὸ ὕψος του εἶνε 69 1/2 πόδας, ἢ δὲ βάσις του 7 πόδας καὶ 9 δακτ. Χ 7 πόδ. 8 1/4 δακτ., καὶ ζυγίσει 448,000 λίτρας. Ὅταν ὁ Αὐγουστος Καίσαρ διέταξε τὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν μεταφορὰν του, ἡ βάσις του κατεστράφη. Μόλυθος ἐχύθη τότε εἰς τὰς ρωγμὰς, καὶ τέσσαρες ἐξ ὀρειγάλκου καρκίνοι ἐτέθησαν εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας. Ἐπὶ τούτων ὑπῆρχον ἐπιγραφαὶ Ἑλληνιστὶ καὶ Λατινιστὶ διδούσαι τὴν ἱστορίαν τοῦ Ὄβελίσκου. Δύο τῶν καρκίνων τούτων ἀπωλέσθησαν, οἱ ἕτεροι δύο εὕρισκονται εἰς τὸ ἐνταῦθα Μουσεῖον τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Οἱ νῦν ἐπὶ τοῦ Ὄβελίσκου καρκίνοι εἶναι ἀπομιμήσεις. Ὁ Ὄβελίσκος ἀπολλῆγει εἰς αἰχμὴν ἀκριδῶς κάτωθεν ταύτης ὑπάρχουν ὁμοιώματα τριῶν ἱεράκων ἐπὶ ἐκάστης πλευρᾶς τὰ ἑποῖα συμβολίζουν τὸν Θεὸν τοῦ Ἥλιου. Ἀπασα ἢ ἐπιφάνεια εἶνε κεκαλυμμένη ὑπὸ ἱερογλυφικῶν χαρακτῆρων μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι τὰ τετράγωνα τὰ περιγράφοντα τοὺς ἐπαίνους, τὴν γέννησιν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως Thothmes τοῦ Γ' (1591 - 1565), τοῦ Ραμοῦ Β' (τοῦ Φαραῶ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης 1383 - 1322) καὶ τοῦ Ὁσάρκαν Α' (1000 π.Χ.). Ὁ Ὄβελίσκος ἔχει καλυφθεὶ μετὰ παραφίνην, διότι τὸ κλίμα τῶν Πολιτειῶν ἀπεδείχθη καταστρεπτικὸν δι' αὐτόν.

N. Ὑόρκη

Κρήδα

Ἡ Ἑλληνικὴ γλυπτικὴ.

Ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ τέχνη—γράφει ὁ Ἐμμανουὴλ Λεβὺ εἰς τελευταίως δημοσιευθὲν ἄρθρον του—εἶνε ἡ ζωτικὴ πηγὴ, τῆς ὁποίας τὰ νύματα ἀντλεῖ ἀξιακόπως ἡ νεωτέρα τέχνη. Εἰς τὰς παλαιότερας γλυπτικὰς ἀναπαραστάσεις αἱ θεότητες φαίνονται εὐθυτενεῖς καὶ ἀκίνητοι, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὸν κορμὸν, τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ διὰ τοὺς ἥρωας.

Κατόπιν βαθμυθῶν ἀργίουν αἱ κινήσεις τῶν μελῶν καὶ αἱ κλίσεις τοῦ κορμοῦ εἰς τὰς ὁποίας διαφαίνεται ἡ προσπάθεια τοῦ καλλιτέχνου νὰ ἐμφυσησῇ ζωὴν εἰς τὰ μάρμαρον.

Φθάνομεν τοιουτοτρόπως εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Φειδίου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν σχολὴν ὀφείλονται τὰ ζωντανότερα ἀγάλματα, αἱ τελειότεραι γραμμαὶ, αἱ ποιητικώτεροι ἀναπαραστάσεις τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Σκόπας εἶνε ἐκεῖνος ὅστις ἔπαυσε νὰ θεωρῇ τὰ ἀγάλματα τῶν θεοτήτων προωρισμένα νὰ ἔχουν πάντοτε τὸ Ὀλύμπιον ὕψος τῶν καὶ προσεπάθει νὰ

προσδίδῃ εἰς τὰς κεφαλὰς του ὅσον τὸ δυνατόν παθητικώτερον ἔκφρασιν.

Ἡ ἑλληνικὴ γλυπτικὴ δὲν περιωρίζεται εἰς τοὺς ἀρχικῶς καθιερωμένους τύπους ἀλλ' ἐξεμεταλλεύεται ἅλα τὰ ἀντικείμενα, ἅλα τὰ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ εὐγενεστεροῦ μέχρι τοῦ εὐτελεστεροῦ.

Τὸ μυστικὸν τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἐσπούδαζον τὴν φύσιν καὶ προσεπάθουν νὰ εἶνε φυσικὰ ἅλα ἕσα ἀπέδιον.

Καὶ εἶνε ἀληθὲς ὅτι πολλὰ ἀγάλματα εἶχον ὑπερφυσικὸν μέγεθος, ἀλλ' οὐτε ἀπὸ αὐτὰ ἔλειπε τὸ φυσικὸν ὕψος.

Ἡ ἑλληνικὴ γλυπτικὴ ἐφθασε κατ' αὐτὴν τὸν τρόπον εἰς ὕψος εἰς τὸ ὅποιον οὐδέποτε θὰ φθάσῃ ἡ νεωτέρα, παρ' ἅλας τὰς πρὸς ἀπομίμησιν προσπαθείας τῆς.

* *

Κυκλοφορία βιβλίων

Οἱ συγγραφεῖς τῶν περασμένων ἐποχῶν θὰ ἔμεναν κατὰ πλείονος ἀν ἐμάνθανον τὴν τεραστίαν κυκλοφορίαν ποὺ ἔχουν μερικὰ συγγράμματα τῆς ἐποχῆς μας.

Ὁ Γουτεμβέργιος καὶ οἱ πρῶτοι διάδοχοί του δὲν ἐτύπωσαν ποτὲ περισσότερα ἀπὸ 300 ἀντίτυπα ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου. Κατὰ τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα ἐθεωρεῖτο πολὺ τὸ νὰ τυπωθῇ ἕνας συγγραφεὺς 500 ἀντίτυπα τοῦ ἔργου του.

Ἡ «Ἱστορία τῆς καταπτώσεως τῆς ρωμαϊκῆς αυτοκρατορίας» τῶν Ζιμπῶν ἐτυπώθη ἀκριδῶς εἰς 500 ἀντίτυπα. Εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ πράγματα ἐπιγίγαντο καλλίτερα. Τὰ ἔργα τοῦ Βολταίρου εὕρισκαν ἀπὸ 750 μέχρι 3000 ἀγοραστῶν.

Ὁ Ρουσό, τούναντιον, δὲν κατάρθωνε νὰ πωλήσῃ περισσότερα ἀπὸ 1000 ἀντίτυπα, καὶ ἐθύμωεν υπερβολικὰ διὰ τοῦτο. Εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ' ὑπῆρχον ἔργα, τῶν ὁποίων ἐπωλοῦντο ἕως 7000 ἀντίτυπα. Τοιαύτην κυκλοφορίαν εἶχε καὶ ὁ «Γαλάτης Ἑρμῆς», ποὺ ἦτο τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ περισσότερο ἀναγινωσκόμενον περιοδικὸν τοῦ κόσμου. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐπανάστασεως ἱδρῦθη ἐν Παρισίῳ ἡ Πολιτικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐφημερίδα, ἡ ὁποία ἔμμεως δὲν κατάρθωνε νὰ κυκλοφορήσῃ εἰς περισσότερα τῶν 5500 ἀντιτύπων. Ὑπάρχει σήμερον περιοδικὸν ὅπως τὸ «Lectures pour tous» καὶ τὸ «Je sais tout» τὰ ὁποῖα μόνον εἰς τὸ Παρίσι πωλοῦν 100,000 ἀντίτυπα.

* *

Ρωσικὴ λογοκρισία

Πάλιν θαύματα ἔκαμεν ἡ Ρωσικὴ λογοκρισία. Ἡ «Ἐφημερίδα τοῦ Φόσ» ἀφηγεῖται τὰ ἑξῆς: «Πρὸ τινος παρέδωκεν εἰς τὴν ρωσικὴν θεατρικὴν λογοκρισίαν τὸ νέον ἔργον του «Ὁ αὐτοκράτωρ» ὁ ρώσος συγγραφεὺς Γιακωνίκωφ, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα «Ἀνεμοστρόβιλος» καὶ ὁ «Βουλευτὴς» παρεστάθησαν μετ' ἐπιτυχίαν εἰς τὰ θεάτρα τῆς Πετρούπολεως. Τὸ ἔργον «Ἀυτοκράτωρ» περιγράφει τὰς σχέσεις τοῦ Ναπολέοντος πρὸς τὴν ἐξυπνὴν καὶ συνετὴν ἀναγνώστριαν τῆς Ἰωσηφίνης, δὲ Βανδαὶ καὶ δὲν ἔχει νὰ κἀμὴ τίποτε μετ' τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Ρωσίας. Ἐπομένως δὲν ὑπῆρξε μικρὰ ἢ ἐκπληξία τοῦ συγγραφέως, ὅταν ἐπληροφόρηθη ἤδη, ὅτι ἡ λογοκρισία ἐπιτρέπει τὴν παράστασιν τοῦ ἔργου του μόνον ὑπὸ τὸν ἔρον νὰ τιτλοφορηθῇ ὅχι ὡς «Ἀυτοκράτωρ», ἀλλ' ὡς «Ἀυτοκράτωρ τῆς Γαλλίας».

— A. F. Roll

Ὁ Ρόλ, τοῦ ὁποίου τρία ἐκ τῶν χαρακτηριστικωτέρων ἔργων δημοσιεύομεν, εἶνε ζωγράφος καὶ γλύπτης, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα ἀποτελοῦν ὀλοκλήρον σχολὴν. Ἡ τέχνη του, ἀγνή καὶ ἐπιδηλητικὴ, ἐρμηνεύει τὴν λαϊκὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἰδιαιτικά.

Εἶνε ζωγράφος ἱστορικῶν θεμάτων, ζῶων, τοπειογράφος, προσωπογράφος. Εἰς ἅλα ἐξ ἴσου δυνατός. Ἐκ τῶν ἔργων του τὰ γνωστότερα εἶνε ἡ «Ἐορτὴ

τῆς 14 Ἰουλίου 1880 (Δημοτικὸν μουσεῖον Παρισίων)—ἡ Ἐκατονταετηρίς (Μουσεῖον Βερσαλλίων)—Αἱ εὐχαριστήσεις τῆς ζωῆς (Δημιογραφικὸν Παρισίων)—Ὁ πολέμιος (Μουσεῖον Λουξεμβούργου)—Ἐν Νορμανδίᾳ (Ἀνάκτορον Φοντεννεμπλώ)—Ἡ πεῖνα τῶν μεταλλευτῶν (Μουσεῖον Βαλανσιέν)—Ἡ πλημμύρα (Μουσεῖον Χάρβης) κ.λ.π. Ἀπὸ τὰς προσωπογραφίας του κρίνονται ὡς ἀριστοτεχνήματα ἡ τῆς μητρὸς του καὶ ἡ τῆς συζύγου του.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ἡ Ρίτα εἶνε μία ἀτυχὴς κόρη, νόμιμον προῖον ἑνὸς ἀνδρὸς σοβαροῦ καὶ μιᾶς γυναικὸς, ἡ ὁποία δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀνδρα διότι εἶνε... σοβαρὸς. Ἡ σύζυγος ἀνευ λόγου βραβεύεται ἀπὸ τὸν συζυγικὸν οἶκον μετ' ἕνα φίλον τῆς καὶ ὁ πατὴρ μένει μετ' τὴν κόρην του.

Ἐπὶ δέκα ἔτη οἱ ἔρασταὶ περνοῦν εἰς Εὐρώπῃ μίαν ζωὴν ὀπωσθήποτε μονότονον καὶ ἡ προσβολὴ ἐκ φυματώσεως τοῦ ἔραστου δίδει τέρμα εἰς τὸ σφάλμα τῆς γυναικὸς, ἡ ὁποία ἐπανερχομένη εἰς Ἀθήνας ζῆτεῖ νὰ ἐπανιδῇ τὴν κόρην τῆς, ἥτις ἐμεγάλως πλέον καὶ εἶνε ὠραία. Διὰ τὴν συνάντησιν αὐτὴν ὁ συγγραφεὺς κατηνάλωσε πολλὰς ἀπειθῆσας καὶ διεκινδύνευσεν τὴν σοβαρότητα τοῦ χαρακτῆρισμοῦ τοῦ ἔργου του, ὡς δράματος. Ἐφεύρε ἐν μοδιστράδικῳ, κατέφυγεν εἰς μίαν μεταμφέσειν τῆς μητρὸς ὡς ραπτρίας, ἐπεινώσε αἰνεϊδίαν ἐμφάνισιν τοῦ συζύγου. Τοιουτοτρόπως ἡ συνάντησις μητρὸς καὶ κόρης περιέλαβε «τυχαίως καὶ μοιραίως» καὶ τὸν πατέρα. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ trio ἀναπηδᾷ τριπλοῦν συμπέρασμα: α' ὑπαχώρησις τοῦ συζύγου δεχόμενον τὴν ἄπιστον β' ἀξιοπρέπεια τῆς συζύγου θεωρουμένης ὅτι χάριν τῆς κόρης ἡ συμπεριποίησις θὰ εἶνε ἐπιδαλθῆς γ' λύπη τῆς κόρης ἥτις δὲν κατάρθωνε νὰ γίνῃ ἡ trait d'union τῶν χωρισμένων ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης γονέων τῆς.

«Ρίτα» τὸ ὄνομα τοῦ δράματος.—Κ. Λαδόπουλος, τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως.

*

Ἡ τρίτη—εὐτυχῶς δὲν ὑπάρχει τετάρτη—Ἐπιθεώρησις, τὸ «Πανόραμα τοῦ 1911», εἶναι ἡ εὐφυεστεράτων πρεσβυτέρων ἀντιπάλων τῆς, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἀτημέλητος. Ὁ κ. Μωραϊτίνης χάρις εἰς τὸ ἀειθαλές, τὸ δρασερὸν καὶ χαριτωμένον πνεῦμά του κατέκτησε ἐξαιρετικὴν θέσιν εἰς τὰ προγράμματα τοῦ Ἑλλ. θεάτρου μ' ἅλας τὰς ἀτελείας, ἃς συνεπάγονται ἡ ραθυμία, εἰς τὴν καὶ ὀφείλεται ἡ εἰς τὸ «Πανόραμα» παρατηρουμένη ἀκαταστασία. Αἱ σκηναὶ ἔχουν σπινθηρισμοὺς πνεύματος, ἀλλὰ εἶνε μετ' ἀποικιν κούρασιν καὶ νοσηλείαν γραμμένα. Ὁμοιάζει τὸ Πανόραμα μετ' ἕνα οἰκοδόμημα—ὄχι βέβαια τὸ Πανόραμα τοῦ Σταδίου—ἀπὸ τὸ ὅποιον λείπει ἡ ἀρχιτεκτονικὴ συμμετρία, μολοντοί θὰ ἦτο πολὺ ἀπαιτητικὸς κανεὶς νὰ ζητῇ ἐπιστημονικὸν ρυθμὸν εἰς ἐπιθεωρήσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε κινηματογραφικαὶ σκηναὶ ἀσύνδετοι.

Ὡς κείμενον, τὸ «Πανόραμα» ἔχει ἐξυπνάδες αἱ

Βασίλεια Δενδρινού

Ὑψίφωνος τοῦ Ἑλλ. μελοδράματος

πον, άλλ' έχει δράσιν περιορισμένην, δυσανάλογον πρὸς τὴν ἀξίαν του ὡς ἠθοποιῶ.

Ἀπὸ τὰς ὠραιότερας σκηνῆς εἶνε ἡ τῶν Μαθητῶν—ἀρχηγῶν τῶν παλαιῶν κομμάτων—ὁ κ. Ζάννος ἰδίως ἦτο τέλειος μαθητάκος.

Ἡ κ. Γαβριηλίδου ὡς Σαντζά Τταλὶς ἐπαίξε μὲ πολὺ μῆτρο, ὁμίμητος δὲ ὡς Κρήσσα μὲ τὴν Κρητικὴν προφορὰν. Ἡ δ. Κοτοπούλη, ἡ κυρίαρχος τοῦ «Παντοράματος», ὡς παγκόσμιος Εἰρήνη καὶ ὡς Ναύτης ἐτραγοῦδῆσε πολὺ εὐμορφα. Μὲ πολλὴν ζωηρότητα ἐνεφανίσθη ὡς Κανταδῶρος, προσαρμύζουσα τὰ ἐρωτικά διόστιχα εἰς πρόσωπα τῆς ἡμέρας, ἀντικαταστήσασα πρωτότυπως τὸν ρεπόρτερ καὶ τὸν ἐφημεριδοπώλην τῶν ἄλλων ἐπιθεωρήσεων ἄλλ' ὁ θρίαμβός της ἦτο ἡ ἐμφάνισίς της ὡς Κούκλας. Ὑπῆρξεν ἔξοχος, ἀνταξία τῆς παγκοσμίου φήμης Καρλόττας Βιέ. Ὡς κούκλα ἡ δ. Κοτοπούλη ὑπῆρξε τελεία... κούκλα, μὲ τὰς κινήσεις της, αἱ ὁποῖαι ἐνδριάζει τις ὅτι πράγματι προήρχοντο ἐξ ἑλατηρίου.

Ἡ σκηνὴ τῶν τριῶν γλωσσῶν, καθαρσεύσης (ἢν ἐπροσωποποίησεν ὠραιότατα ἡ κ. Γαβριηλίδου) δημοτικῆς καὶ μαλλιαρῆς, τραπομένων εἰς φυγὴν ἐπὶ τῇ ἐμφάνισι τοῦ κ. Μιστριώτου, ἦτο ἐπιτυχῆς μελονότι ἡ ἐμφάνισις αὐτῆ ἡδύνατο νὰ εἶνε ζωηρότερα, ἂν εἰς τὴν μαλλιαρῆν ὁ συγγραφεὺς παρενέθετε τὰς κωμικὰς λέξεις τῶν μαλλιαρῶν. Τὴν ἑλλειψιν αὐτὴν ἀνεπλήρωσαν ἐπαρκῶς διὰ τοῦ Μαλλιαρῶν ποιητοῦ, ἐν δικωμῶδης ζωηρότατα ὁ κ. Παπαγεωργίου. Ἡ Συμπολίτευσις καὶ Ἀντιπολίτευσις διὰ τῆς σιωπηρᾶς διασταυρώσεως δύο πανομοιότυπων Βενιζέλων (Περίδης - Μαρίκος) εὐφυστάτη, ἐπίσης ἡ τῶν ὀργανωτῶν, ὡς καὶ ἡ παρελάσις τῶν Ἀραπάδων, ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν, μὲ τὴν προέλευσιν τῶν ἐκ τῶν Κεντρικῶν Ἐνωμοτιῶν.

Ἡ σκηνὴ τῶν κανονιερῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ἡ ἀπεργία τῶν τραμ, ἐπροκάλεσαν ἀβίστα γέλια.

Ὁ κ. Μυράτ μὲ τὸ συμπαθητικόν του τραγοῦδι ἠκούσθη εὐχαρίστως, ὡς καὶ ἡ δ. Τριφυλάκη, ἡ ὁποία εἶχε πολὺ καλὴν καὶ ἔντονον φωνήν, καὶ ἦτις θὰ ἦτο ἐπιζήλιος παράγων εἰς Ὀπερέτταν.

Ἀπὸ τὰς καλαισθητικότερας ἐμφανίσεις ἡ τῆς κ. Λούη ὡς Ἐρωτός.

Τοῦ κ. Β. Κολοκοτρώνη δύο - τρεῖς κωμῶδιαι παρῆσαν εἰς παρελθούσας περιόδους ἠκούσθησαν πολὺ εὐμενῶς. Μελονότι διεκρίνετο ἐπίδρασις ἐξ ἀναγνώσεως ξένων κωμωδιῶν, ἐν τούτοις ἡ χάρις καὶ ἡ ἐξυπανάδα ἦσαν Ἀττικὰ χαρίσματα. Τὴν ἀγαθὴν φήμην, ἦτις προηγῆθη, ἐπέρρωσεν ἡ νέα θεατρικὴ παραγωγή. Τρεῖς μονόπρακτοι κωμῶδιαι του διεδόθησαν ἀλλήλας ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῆς Κυβέλης καὶ οἱ θεαταὶ ἐπέρασαν μίαν ἀρκετὰ εὐχάριστον βραδυά.

Ἡ πρώτη κωμῶδιαι «Τὸ Ἀεροπλάνον» — ἐν lever de rideau— πῶς τάχα πρέπει νὰ μεταφρασθῇ ὁ θεατρικὸς αὐτὸς ὅρος; — εἶνε ἐν κωμικῶν παιγνίων. Ἐνας σύζυγος, πιεζόμενος ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις μίαις συζύγου καὶ μίαις πενθερᾶς, ἦτις μίαις δια-

Ροζαλία Νικα

Πρωταγωνίστρια τῆς «Νέας Σκηνῆς»

ἐβόησεν ὅτι εἶνε... ἀγγελοῦ, πάσχει ἀπὸ μανίαν κατ'ἀδιώξεως ἀεροπλάνων. Διαρκῶς τοῦ ζητοῦν τὰ δύο ἐκεῖνα θηλυκὰ ὄντα ν' ἀγοράσῃ ἀεροπλάνον — τὸ σπῶρι τοῦ κυμοῦ — καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν του αὐτῆν ἐνισχύει μία ἀστεϊότης ἐνὸς φίλου του ὅστις ἰδὼν μίαν τερραστὴν καπελιέραν τῆς γυναικὸς του τὸν συγχάριε διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀεροπλάνου δέθην ἀλλὰ συγχρόνως τοῦ ἀναγγέλλει ὅτι ἐκέρδιε ἀπὸ πώλησιν μεταχῶν 6.000 δρ. Ἐξέκλιος ἐκ χαρᾶς, ὑπέσχετο εἰς τὴν συμβίαν του καὶ τὴν πενθερὰν του ἐν αὐτοκινήτῳ, διὰ νὰ ἀπορῶγῃ τὸ ἀεροπλάνον, τοῦ ἐνθουσιασμοῦ δὲ ἐπὶ τῇ ἀγγέλειᾳ συμμετέχει κωμικώτατα ὁ ὑπηρέτης, ὅστις ἀκολουθῶν καὶ αὐτὸς τὴν ἐξέλιξιν τῆς προόδου, φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ ἀπὸ ὑπηρέτης, σωφῆρ. Καὶ ἀρχίζει χειρονομίαν νὰ κάμῃ στροφὰς εἰς τὸ κενόν, ὡς νὰ χειρίζεται τὴν ρόδαν τοῦ αὐτοκινήτου. Ἄλλ' ἡ ἀστεϊότης τοῦ φίλου του ἀποκαλύπτεται καὶ ὁ ἀτυχῆς σύζυγος μένει ἐκτεθειμένος μὲ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ αὐτοκινήτου, τρέπονται δὲ ὅλοι εἰς φυγὴν ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ὑπηρέτου ἐμφανιζομένου μὲ ὄρμην αὐτοκινήτου, μὲ κασκέτο καὶ γυαλιὰ σωφῆρ.

Ἡ δευτέρα «Οἱ Ἐρασιτέχναι» εἶνε κατὰ τὸν συγγραφέα «σκίτσος», τὸ ὅποιον εἶχε τὰ στοιχεῖα τῆς κωμῶδιαι. Δὲν εἶνε βέβαια πρωτότυπος ἡ σάτυρα μίαις πρόδας ἔργου, τὸ ὅποιον πρόκειται νὰ δοθῇ ὑπὸ ἐρασιτεχνῶν ὑπὲρ εὐεργετικοῦ σκοποῦ, ἀλλὰ εἶνε ἐξυπνα γραμμένη καὶ αἱ σκηναὶ τῆς εἶνε καλὰ ἀντιγεγραμμέναι ἐκ τοῦ... φυσικοῦ.

Πρόκειται νὰ παρασταθῇ ἐνὸς λογιῶν, παλαιῶ ὅμως τῶν ἡμερῶν, τοῦ Κουρούπη ἐν δράμῃ, τὸ ὅποιον χαρακτηρίζεται ὡς «τραγικὴν εἰρωνείαν». Ὁ χαρακτήριμος δὲν εἶνε ἀσχετος μὲ τὰς σεβρισιθεΐσας ἄλλοτε «τραγικὰς σατύρας». Σατυρίζεται ἡ ἀκαταστασία τῶν δοκιμῶν, αἱ ἰδιοτροπιαὶ τῶν ἐρασιτεχνῶν, αἵτινες καταλήγουσιν μέχρι τοῦ σημείου διαρκῶς νὰ διαγράφονται σκηναὶ ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ Κουρούπη. Οἱ Ἐρασιτέχναι τελειώνουσιν μὲ ἐν tableau, ἄλιγον σκανδαλώδεις ὡς ἐκ τοῦ ψηλαρητοῦ σκότους, ἀλλὰ ξεκαρδιστικῶν, μὲ τὴν εἰκόνα ἢν παρουσιάζει ἡ σκηνὴ ἅμα φωτισθῇ.

Τὸ τρίτον μονόπρακτον «De effusis» εἶνε φάρσα μὲ ὀλιγωτέραν εὐφυϊαν γραμμένη καὶ μὲ πολὺ ἡ-

ρυθὸν παρασταθεῖσα. Ὁ τίτλος τῆς κωμῶδιαι εἶνε τὸ ἥμισυ τοῦ Λατινικοῦ νομικοῦ ὄρου «De effusis et de jectis», ἀφορῶντος τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς κατὰ τῶν περιουούντων διὰ ποικίλων ὑγρῶν ἀπὸ τῶν οἰκῶν τοῦς διαβάτας. Ἀκριβῶς δὲ πλέκεται, μὲ κάποιαν ψυχρότητα, τὸ κωμικὸν παίγνιον, περὶ μίαις ψυχρολουσίας ἢν διαπράττει ὁ ὑπηρέτης, χύνων ἀπὸ τοῦ παραθύρου τὰ νερά τοῦ μπάνιου.

Ἐκ τῶν τριῶν ἔργων τοῦ κ. Κολοκοτρώνη, οἱ «Ἐρασιτέχναι» εἶνε τὸ καλλίτερον, δηλ. τὸ εὐθυμότερον, εὐφρύτερον καὶ τεχνικώτερον. Τὸ τρίτον ὑπελήφθη καὶ αὐτοῦ τοῦ πρώτου.

Ἡ τρισυπόστατος παραστασις ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἐμφανίσεως καὶ ἄλλων μονόπρακτων.

*

Οἱ περισσότεροι συντάκται τῶν καθημερινῶν ἐφημεριδῶν ἔγιναν καὶ δραματικοὶ συγγραφεῖς. Ὁ κ. Κορομηλῆς, συντάκτης τῶν «Ἀθηνῶν», δὲν ἤθελε ν' ἀποτελέσῃ ἐξαιρέσιν καὶ ἀκολουθῶν τὸ τολμηρὸν διάδημα ἄλλων συναδέλφων του, ἔγραψε καὶ αὐτὸς δράμα, εὐτυχῶς μονόπρακτον. Ἡ ἐξήγησις αὐτῆ εἶνε ἀναγκαστικὰ, ἐφ' ὅσον ἐπιστημονικῶς δὲν ἀποδεικνύεται ὅτι κίχεται ρόλον ἢ κληρονομικότης εἰς τὴν ἰδιοφυϊαν.

«Ὅταν βραδυάξῃ»... Καθένας εἶχε πολλὰ νὰ σκεφθῇ, τί γίνεται ὅταν βραδυάξῃ. Σκοτεινιάζει, φυσικὰ, ἀφοῦ θύει ὁ ἥλιος. Ἄλλ' ὅταν βραδυάξῃ, φλωροῦμαι. Ὅταν βραδυάξῃ, κωμώμεθα. Οἱ ἥρωες τοῦ κ. Κορομηλῆ φλωροῦν καὶ μάλιστα τὸσον σιγανὰ καὶ τὸσον πολὺ, ὥστε τὰρ ὀλίγον νὰ συμβῇ καὶ τὸ ἄλλο βραδυῶν φαινόμενον. Νὰ κοιμηθῶν οἱ ἀκροκαί, ἀφοῦ τοῦτο διὰ τὸ πρωταγωνιστοῦν ἐρωτικὸν ζεῦγος δὲν εἶνε δυνατόν.

Ἡ ὑπόθεσις δὲν εἶνε — καὶ αὐτῇ, ὅπως καὶ τῶν περισσοτέρων Ἑλλ. κοινωνικῶν δραμάτων — πρωτότυπος. Προηγῆθησαν δυστυχῶς τοῦ κ. Κορομηλῆ ὁ δ' Ἀγνούτσος, ὁ Μικαεῖλη, ὁ Πορτορί, ὡς μίαις βέβαιαι ὁ μετ' ἐξαιρητικῆς φιλοστοργίας καὶ κατ' ἐξαιρέσιν κρίνας θεατρικὸν ἔργον προετοιμάμενος τοῦ συγγραφέως ἐν τῇ δημοσιογραφικῇ ἱεραρχίᾳ «Θεατῆς» τῶν «Ἀθηνῶν». Ἄλλ' καὶ ἐκ τῶν ἰδικῶν μας, καὶ δὴ νεωτάτων, συγγραφέων ὁ κ. Κολοκοτρώνης ἐπραγματεύθη εἰς τὴν μακαρίτισσαν «Ἀσλίταν» τὸ αὐτὸ θέμα. Ὁ κ. Κορομηλῆς ἐράνη ὅπως δήποτε εὐτυχέστερος τοῦ κ. Κολοκοτρώνη.

Εἰς τὸν διάλογον, παντελῆς ἐρημία κωμῆτικῆτος. Ὁ σύζυγος μάλιστα βαναυσολογεῖ ἀναμασσῶν τὰς περὶ καταμπογιᾶς ἀηδεῖς εὐφυολογίας του. Ὁ ἐραστής, ἀψυχος καὶ ἀνευ εὐγενεῶς ἰδεώδους, ζητεῖ νὰ ἀποπλανῆσῃ τὴν παλαιὰν ἐρωμένην του καθ' ἣν στιγμὴν γίνεταί... πενθερά. Ἡ ἥρωῖς — τρόπος ἐκφράσεως, διότι ἥρωῖς δὲν ὑπάρχει, οὔτε ἥρωῖς, εἰς τὸ γαληνωτάτων αὐτὸ δράματιον — ἕνας τύπος γυναικός, ἦτις καὶ εὐαίσθητος εἶνε, ἀλλὰ καὶ τιμῆα.

Πρόκειται περὶ ἔργου — ἀποπειρᾶς μᾶλλον — νεαρῶν δραματογράφων, τὸ πρῶτον ἐμφανιζομένου. Δικαιοῦται νὰ εἶνε εὐχαριστημένος διότι δὲν ἀπεκόμισε ἀπογοήτευσιν, ὅπως ἄλλοι.

*

Ὁ κ. Γ. Πολέμης, ὁ λυρικώτατος τῶν ποιητῶν μας, μίαις ἐπεφύλαττε μίαν ἐκπληξίν — μίαν κωμῶδιαν καὶ μάλιστα μὲ ὑπόθεσιν ὑποτιθεμένην εἰς... Τύνδα. Ὁ ἀδρὸς λαζευτῆς τοῦ στίχου, δὲν ἦτο ἐν-

Ὀλγα Παπαδιαμαντοπούλου (Ρεβέκκα)

ὡς Περουζι

δεδειγμένος διὰ τὴν σάτυραν. Καὶ ὅμως διέφυσε τὴν γνώμην αὐτῆν. Ἡ «Γυναῖκα» εἶνε ἐν κωμικῶν παιγνίων χαριτωμένον καὶ ἐξυπνον.

Ἐνας πολυδιαβατημένος φιλόσοφος — Ἄγγλος, ἂν κρίνομεν ἀπὸ τὴν περιβολήν — πηγαινεῖ εἰς τὴν Τύνδα, ἐπισκέπτεται ἕνα τσαντήρι καὶ συναντᾷ μίαν Φατμὴν ἢ ὁποία ἀρραγεῖται εἰς τὴν ὀδάλισκην τῆς ὅτι εἶχε βάλῃ γίνοντας μὲ τὸν ἄνδρα τῆς, μὲ στοιχημα νὰ τῆς δώσῃ, ἂν ἔχανε, τὸ μαργαριταρένιον γιορτάνι του. Ἀναγινώσκει ὁ ξένος ἕνα βιβλίον μὲ γινώμας περὶ γυναικός, ἢν κωχᾶται ὅτι ἐποῦδασεν ὅσον οὐδεὶς ἄλλος καὶ ὅτι συνεπῶς τὴν γνωρίζει κατὰ βάθος. Ἐκείνη προσποιεῖται ὅτι τὸν συμπαθεῖ καὶ ὁ ξένος σύρεται περιχαρῆς πλησίον τῆς.

Ἀγρῆς ἀκούεταί: ἔξωθεν ἐρχόμενος ὁ σύζυγος τῆς Φατμῆς, Φαρῶν ὄνοματι, καὶ ὁ φιλόσοφος περίτρομος ζητεῖ νὰ κρυφθῇ. Καὶ ἡ Φατμὴ τὸν κρύβει εἰς μίαν κασεῖλαν μεγάλην καὶ τὸν κλειδώνει. Εἰς τὸν σύζυγον τῆς ἐξομολογεῖται ὅτι κάποιος ξένος ἐτόλμησε νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν σκηνὴν καὶ πρὸς μεγάλην κατάπληξιν τοῦ ἐξομολογούντος συζύγου, ὅτι κρύπτεται ἐντὸς τοῦ κιβωτίου. Ἐξέκλιος τότε ὁ Φαρῶν ὄρμη νὰ ἀνοίξῃ τὸ κιβώτιον, ἀλλὰ λείπει τὸ κλειδί. Τοῦ τὸ προσφέρει ἀπαθείστατα ἡ σύζυγος. Ἡ στιγμὴ εἶνε κρίσιμος καὶ δραματικῆ — καὶ ὁ ποιητῆς συνεκέντρωσε πολὺ εὐφυῶς τὸ ἐνδιαφέρον εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῆν, διὰ νὰ τὴν τεματίσῃ εὐθυμῶτα — ὅταν ἡ Φατμὴ φωνάζει εἰς τὸν ἄνδρα τῆς: «Γιάντας!» Τῆς δίδει ἐκείνος τότε τὸ περιδέρατον καὶ εὐφρῆς ἡσυχος καὶ μειδιῶν διὰ τὴν ἀρέσκειαν καὶ πίστιν τῆς γυναικὸς του, καὶ ἡ πονηρὰ Φατμὴ ἀπελευθερώνει τὸν φιλόσοφον, ὅστις ἡμιλιπέθουμος ἐκ τοῦ φόβου του φεύγει καταπειρόντως, ἐνῶ ἐγκαταλείπει τὸ σπῆρον μὲ τὰ περὶ γυναικὸς γνωμικὰ βιβλίον του, ὁμολο-

γών την ήτταν του και αναγνωρίζων ότι η γυναίκα είναι μυστήριον άλλου.

Οι στίχοι, στίχοι Πολέμη. Αυτό αρκεί. Έχουν εν τούτοις τα γνωμικά κάποιαν επίδρασιν από την μελέτην των αρχαίων Έλλήνων επιγραμματοποιών και κομικῶν ποιητῶν. Η κ. Κυβέλη—τελεία Φατμέ εἰς κἀλλος, μὲ ἔξωμον Τυνησίαν περιβολήν—θαυμασία. Εἶνε περιττὸν νὰ προστεθῇ ὅτι ἔπαιξε καλῶς. Ὁ ποιητῆς ἐνθουσιασθεὶς τῆς ἔγγραφῆς ποίημα ἐξυμνητικὸν καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν δικαιότεραν κριτικὴν τοῦ ἔργου του.

N. Ζάνος

ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν τοῦ «Ἀττικῆς Θεάτρου»

Σκοπὸς τοῦ «Κοιμισμένου Παλατιοῦ», κοιμηθέντος τὸν αἰώνιον τὸ ἴδιο βράδυ ὑπὸ τὴν τένταν τῆς «Ν. Σκηνης», εἶνε νὰ καταδείξῃ τὴν δύναμιν τοῦ λαοῦ, τοῦ ἀρπυνιζομένου κατὰ τῆς ἀδιαφορίας τῶν ἀρχόντων του. Ἄντι νὰ θέξῃ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν ὁ ποιητῆς κ. Α. Γαλανὸς ἐπροτίμησε νὰ καταθύγῃ εἰς τὸν Μεσαιωνικὸν θρύλον τῆς Πεντάμορρης, τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ τὸ Βασιλόπουλο. Ἐγράφη εἰς ρέοντα ἀληθῶς στίχους ἢ φαντασμαγορικῆ ἀλλήγορια, τὴν ὁποίαν ὁ θιασὸς ἀνεβίβασε χωρὶς καμμίαν μελέτην. Τοῦτο συνετέλεσε εἰς τὴν ψυχρότητα, ἣν ἀρῆκε τὸ ἔργον. Ἡ Ἀρετὴ—διωκομένη κατ' ἀρχάς, θριαμβεύουσα κατόπιν—καὶ ἡ Κακία διαμφισβητοῦν Πεντάμορρην καὶ Ρηγόπουλο, ἀλλ' ἀμφότεροι προτιμοῦν τὴν Κακίαν. Ὅταν ὁ λαὸς ἐξεγείρεται κατὰ τῆς βασιλείας καὶ ἐμφανίζεται ὁ ἐχθρὸς, συνέρχεται ἐκ τῆς ἐρωτικῆς μέθης τὸ Ρηγόπουλο καὶ εἰς τὸ πεδίον τῆς τιμῆς οὔζει τὸ κράτος, ἐγκαταλείπει τὴν Πεντάμορρην, παρ' ὅλην τὴν προστασίαν τοῦ Ἐρωτος καὶ ἀκολουθεῖ τὴν Ἀρετὴν, ἥτις αἰὶν τυφλῶνει τὸν πτερωτὸν υἱὸν τῆς Ἀφροδίτης. Ὁ ποιητῆς ἐπωφελεῖται τῆς παρουσίας ἐνὸς γελωτοποιοῦ διὰ νὰ εἴπῃ ἀληθείας κατὰ τῶν ἀδρανούντων καὶ διακοινομένων ἡγεμόνων.

Ὁ κ. Μακρῆς, σοσιαλιστῆς, ἔκρινεν ὅτι καὶ τὸ θέατρον ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὰς κοινωνιστικὰς ἰδέας καὶ ἔγραψε καθαρῶς σοσιαλιστικὸν ἔργον, ὑπὸ τὸν συμβολικὸν τίτλον «Ἡ λίμνη τοῦ φουσκῶναι». Διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶνε πρόωροι αἱ σοσιαλιστικαὶ ἀρχαί, διότι ἡ Ἑλλὰς εὐτυχῶς δὲν κατατρώχεται ἀπὸ τὰ σκληρὰ προβλήματα τῆς βιοπάλης, ὡς ἐν τῇ Δύσει. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ παράστασις δὲν εἶχεν ἐπιτυχίαν. Ἀραιότατον τὸ κοινὸν καὶ μόνον ὁμᾶς σοσιαλιστῶν—μὲ κόκκινον λαιμοδέτην παταγωδῶς ἔχειροκρότει τὰς φράσεις, ὅσαι ὑπερημύοντο τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων καὶ δι' ὧν ἐκαυτηριάζετο ἡ πλουτοκρατία. Ἐργάτου οὐδὲ σκιά. Συνεπῶς ὁ κοινωνιολογικὸς σκοπὸς τοῦ ἔργου ἀπέτυχε, ὅπως ἀπέτυχε καὶ τὸ ἔργον, ὡς συγγραφή.

Πρόκειται περὶ μιᾶς ἀπεργίας. Μία πλῆθι μεταξὺ ἐργατῶν ζητούντων βελτιώσιν τῆς ἐργασίας καὶ διευθυντῶν τῆς Ἐταιρείας ἀπομυζόντων τὸν ἰδρώτα τοῦ ἐργάτου. Ἀπεργία, ἐκσπῶσα κατὰ τῶν ἀπεργῶν, οἵτινες ἐπωφελοῦνται οὕτω νὰ διακηρύξωσι ὅτι ἀδικοῦνται. Τὸ ἔρ. οὗ κ. Μακρῆ «περιγράφει τὴν ζωὴν καὶ τὰς σχέσεις τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν πρὸς τὰς Ἐταιρείας καὶ ἀναπτύσσει τὴν κατάστασιν τῶν τὴν δημιουργηθεῖσαν ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν κεφάλαιον. Ἐξιστορεῖ τὰ αἴτια τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησαν τὰ παρακωλυόμενα δίκαια τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων». Ὁ συγγραφεὺς μὲς ἐξηγεῖ οὕτω διατὶ ἔγραψε τὸ δράμα του. Ἡ ἐξηγήσις αὐτῆ μὲς ἀπαλλάσσει νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἔργου, ὡς ἔργου δραματικοῦ. Δὲν ἀφορᾷ ἢ ἐπιτέσεις του τοῦς ἡθοποιοῦς πλεόν, ἀλλὰ τοῦς ἐργάτας. Ὁ συγγραφεὺς κρίνει ὅτι ἤδη ἀρχίζει ἡ λίμνη, ἢ ἡσυχία, νὰ ταράσσεται! Ἡ φουρτουνασία—θὰ ἐπέλθουν καταστραφαί—ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ρούσκιωμα τῆς λίμνης—τὰ ἐρείπεια—θὰ προκύβῃ μία νέα ζωὴ, μία ἀναγέννησις διὰ τοῦς καταδικους τῆς ἐργασίας. Ἄς τὸ εὐχρηθῶμεν, χωρὶς τὴν μεσολάβησιν ὁμῶς δραματικῶν ἔργων. . . .

Ὁ «Ἐξοχώτατος μπαμπᾶς» δράμα ἐκ τῶν νεωτέρων τοῦ Ἰταλοῦ Ροδέττα, ἐδόθη ὡς τιμητικὴ τοῦ κ. Ἐδμόνδου Φύρστ, τοῦ δραματικοῦ πρωταγωνιστοῦ τῆς «Νέας Σκηνης», τοῦ διακρινομένου πάντοτε ἐπὶ εὐσυνειδησία. Ἐξοχώτατος λέγεται ὁ Πέτρος Ματέν, διότι εἶνε ὑπουργός. Ἀγαπᾷ πολὺ τὴν κόρην του Ραμίλιαν, ἣτις ἔχει συζευχθῆ τὸν ἐργοστασίάρχην Σμίθ, διατελοῦντα ἤδη μετ' αὐτῆς εἰς ψυχρότητα, ἐνεκα τῆς φιλαρκεσίας τῆς. Ὁ Σμίθ ζῆτει νὰ πάρῃ τὴν γυναῖκά του ἀπὸ τὴν Ρώμην ἐκ τοῦ πατρικοῦ οἴκου εἰς μίαν πόλιν, ὅπου τὸ χαρτοποιεῖόν του, διότι μετὰ τοῦ πενθεροῦ του καὶ τῆς γυναίκος του ζῆ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ εἰς ἐξάδελφός τῆς, ὅστις ἔχει φήμην ἐρωμένου τῆς. Ὁ ἐξάδελφός τῆς αὐτὸς ἔχει σχέσεις μὲ ἓνα ἀσυνειδήτον χρηματιστὴν ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαμβάνει χρήματα διὰ νὰ ικανοποιῇ τὴν ματαιοδοξίαν τῆς Ραμίλιας. Ὁ Ἐξοχώτατος μπαμπᾶς διὰ νὰ μὴ ἀποχωρήσῃ τῆς κόρης του ἀποδιώκει ἐκ τῆς οἰκίας του τὸν ἀνεψιόν, ἀλλ' ἡ κόρη του τὸν βλέπει συχνά. Ὁ ἀνεψιὸς εὐρίσκει εἰς τὸ καλῶν τῶν ἀρχέστρων μίαν εἰδοποίησιν δι' ἓν κονδύλιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν εἰδήσιν αὐτὴν μεταδίδει εἰς τὸν χρηματιστὴν, ὅστις κερδοσκοπεῖ δι' αὐτῆς.

Ἡ ἀντιπολίτευσις κατηγορεῖ τὸν Ἐξοχώτατον

ὑπουργὸν ὡς κερδοσκοποῦντα, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἀναζητῶν τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπληροφόρησαν αἱ ξένοι τὴν εἰδήσιν ἀνακαλύπτει τὴν ἐνοχλήν τῆς κόρης, τὴν ὁποίαν θέλων νὰ σώσῃ ἀπὸ τὴν δυσφήμιον, παραιτεῖται τοῦ ὑπουργικοῦ χαρτοφυλακίου καὶ μένει ν' ἀποθάνῃ κοντὰ εἰς τὸ μανάχο του παιδι τὸ ὁποῖον ἐγκαταλείπει τὴν κόρη καὶ ὁ σύζυγος.

Ὁ κ. Φύρστ ἔπαιξε μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

★

Ὅσοι γνωρίζουν τὸν μελιχλιώτατον τῶν Ἑλλ. ποιητῶν, τὸν κ. Ἀρ. Προβαλεγγιον, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀμφέβαλλον, ὅτι καὶ τὸ ἔργον του «Ἰόλη» θὰ ἦτο γαλήνιον καὶ ἤρεμον, τόσον ὥστε νὰ ἀποβαίῃ μειονέκτημα, προκειμένου περὶ ἔργου δραματικοῦ ἢ... ἀεὶ δρᾶσις. Ὁ τίτλος, ἀρχαιοπρεπῆς, ἔκαμε νὰ υποθέσῃ τις, ὅτι πρόκειται περὶ ἐμμέρου τραγωδίας. Ὁ ποιητῆς ἔγραψε, ἀπ' ἀναγίας, περὶ τὴν σύγχρονον κομηντί, εἰς τέσσαρας πράξεις, καίτοι ἡ ὑπόθεσις ἠδύνατο νὰ τροποδοθῆσιν μίαν μόνον πράξιν.

Ἡ Ἰόλη εἶνε μία χήρα νεαρὰ μένουσα παρὰ τινι ζωγράφῳ, ὁ ὁποῖος εἶνε θετὸς πατὴρ τῆς καὶ ὁ ὁποῖος συγχρόνως ἔχει μίαν κόρην, τὴν Ἄνναν. Πλέκεται εἰς διπλοῦς ἔρωας περὶ δύο νέων. Ἄρειος—ποιητῆς—ὁ εἶς, Βρανᾶς ὁ ἄλλος—θαυμαστῆς τῶν ὠραίων ἔργων. Ὁ Ἄρειος ἀγαπᾷ τὴν Ἰόλην ἢ Ἄννα ἀγαπᾷ τὸν Ἄρειον, ἀλλὰ κρυφὰ διὰ νὰ μὴ γίνῃ ἐμπόδιον εἰς τὸ αἰσθημὰ του ἢ Ἰόλη ἀγαπᾷ τὸν Ἄρειον κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ἔπειτα ἔχει, καὶ ὁ Ἄρειος κατὰ συμβουλήν τῆς ἀπέρχεται εἰς Ὀλυμπίαν. Κατασθάνει ὁ Βρανᾶς, ἐν ἀγαπᾷ ἢ Ἰόλη. Ἀλλὰ τυχαίως ἀνακαλύπτει οὗτος τὸ ὄνομα τῆς γραμμένον μὲ τὸ τοῦ Ἄρειου εἰς ἓνα πάγκον καὶ ἀναγκάζεται ἐκείνη νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ὑπῆρχεν κάποια μικρὰ συμπάθεια ὁ Βρανᾶς φεύγει τότε εἰς Ὀδησσὸν ἀπογοητευμένος. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπανέρχεται ὁ Ἄρειος εἰς ἐν ἢ Ἄννα ἐξαγγέλλει τὴν κρυφὴν ἀγάπην τῆς καὶ μνηστεύονται, ἐνθὺ ἢ Ἰόλη ἀπέρχεται εἰς Ὀδησσὸν πρὸς καταδύωσιν τοῦ Βρανᾶ, ἐν ἀγαπᾷ.

Ἀπὸ αὐτὰ ὅλα τὰ διασταυρούμενα αἰσθημὰ καὶ τὰ ταξείδια δημιουργεῖται μίαν ψυχρότητα, εἰς ἣν συντελεῖ ἡ ἔλλειψις πλοκής, ἢ ἀνεπαρκῆς ψυχολογία τῶν χαρακτήρων καὶ τὸ ἀτελὸν τέλος τῶν πράξεων. Ἡ «Ἰόλη» ἐλιποθύμησεν ἢ ἀτυχῆς εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην ἐσπέραν.

★

Ἡ δεσποινὶς Βασιλεία Δανδρινῶ ἢ ὁποῖα ἀνεκατέστησε τὴν ἀποχωρήσασαν δεσποινίδα Κολυβά εἰς τὸ θέατρον τοῦ Συντάγματος, τραγουδεῖ μὲ πολλὴν τέχνην καὶ χάριν. Ὡς βαρωνίς Ρίτσα εἰς τὰ «Φθινοπωρινὰ γυμνάσια» ἐχειροκροτήθη ἐπανειλημμένως, πολλὰ δὲ δείγματα συμπάθειας ἔλαβε κατὰ τὴν τιμητικὴν τῆς, καθ' ἣν ἐδόθη ὁ «Ἐρως τῶν πριγκήπων».

Καὶ δευτέρα Ἑλληνικὴ ὀπερέττα σχηματίζεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Παπαϊωάννου. Θὰ παίξῃ εἰς τὸ «Ἀττικόν» μετὰ τὸ τέλος τῶν παραστάσεων τοῦ θιάσου τῆς δεσποινίδος Κοκοπούλη.

Ὁ κ. Οἰκονόμου θὰ σχηματίσῃ ἴδιον θιάσον διὰ νὰ παίξῃ τὸν χειμῶνα εἰς τὸ «Πολυθέατρο».

Ἡ κ. Κυβέλη μὲ τὸν θιάσον τῆς θὰ εὐχῆ διὰ

Ἐδμόνδος Φύρστ

ἐκ τῶν «Ἐξοχώτατον Μπαμπᾶν»

τὸν Βίβλον ὅταν λήξῃ ἡ θερινὴ περίοδος. Θὰ δώσῃ 12 παραστάσεις καὶ τὴν 20 Νοεμβρίου θὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀθήνας ὅπως δώσῃ σειράν 40 παραστάσεων εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον.

Ἡ δεσπ. Κοκοπούλη θὰ δώσῃ σειράν παραστάσεων ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου μέχρι 15 Δεκεμβρίου εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον.

Δύο ἀριστοτεχνήματα ἐδόθησαν ὡς εὐεργετικά τῶν δύο δραματικῶν πρωταγωνιστριῶν, ἀποτελέσασαι ἀληθῆ ἐνθρόνησιν. Ἡ κ. Κυβέλη πρωταγωνίστησεν εἰς τὴν «Ἀνάστασιν» τοῦ Μπατάιγ, γραφεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μυθιστορήματος τοῦ Τολστόν, ἢ δὲ δεσπ. Κοκοπούλη ἔπαιξε τὴν «Ἡλέκτραν» τοῦ Αὐστριακοῦ συγγραφέως Χόφμανσταλ. Ἀμφότεραι διεκρίθησαν διὰ τὴν ἐπιτυχιστάτην ὑπόκρισιν.

Ὁ θιάσος Νίκα θὰ μεταβῇ μετὰ τὴν λήξιν τῆς περιόδου εἰς Κων(πόλιν).

Τὸ Ἑλλήν. Μελόδραμα εἰς Κων(πόλιν) καὶ Ρουμανίαν, ἢ Ἑλλ. ὀπερέττα εἰς Κέρκυραν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ο βασιλεύς του Μανροβοντιου προσεκύλησε τον Δ' Ανοίντζιο, όπως διέλιθη ένα μήνα εν Κετίγγη, φιλοξενούμενος εις τα ανάκτορα.

Ο εν Παρισίους άριστος γλύπτης κ. Κ. Δημητριάδης ηροίξεν εργαστήριον και εν Λονδίνο, εις το Κένζιγγτον, διατηρών και το εν Παρισίους. Έφρξης θα διαμένη τὸ ἡμῶν τοῦ ἔτους εις Παρισίους και τὸ ἄλλο ἡμῶν εις Λονδίον ἠραγκάσθη προς τοῦτο ὡς ἐν τῶν ἐξαιρετικῶν παραγγελιῶν ἄγγλων φιλοτέχνων. Ἀπεφάσισε ἤδη τὰ ἐκθέσθαι εις τὴν ἐν Λονδίνο «Ἐθνικὴν Καλλιτεχνικὴν Ἐκθεσιν» — τὸ Salon τοῦ Λονδίνου — ἔργα κατὰ τὴν προσήκον σὴς ον.

Ο εν Ξεφρόδη καθηγητὴς τῆς Βυζαντινῆς και νεοτέρως ἑλληνικῆς φιλολογίας κ. Στμος Μεγάδος ἐδέχθη τὰ διδάξῃ ὡς καθηγητὴς τοῦ αὐτοῦ μαθήματος ἐν τῷ Καποδιστριακῷ Πανεπιστημίῳ. Ο κ. Μεγάδος μετὰ ἀπογυμνοῦν εις Ἀθήνας διαμονήν, ἐπανήλθεν εις Ξεφρόδην τυχὼν ἀδείας ὅπως ἐξακολουθῆ τὴν ἐκεῖ διδασκαλίαν του.

Οι ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ καθηγηταὶ κ. κ. Γ. Μιστριώτης τῶν Ἑλλ. γραμμάτων και Ζ. Ρώσσης τῆς Δογματικῆς ἀπεχώρησαν ἕνεκα ὀρίων ἡλικίας.

Εἰς τὸ Σικάγον ἐγκατεστάθησαν τὰ γραφεῖα και τὰ τυπογραφεῖα νέας ἐφημερίδος, τῆς ὁποίας ἡ ἔκδοσις θα ἀρχίσῃ μετὰ τινος ἑβδομάδας. Ἡ ἐφημερίς αὕτη ἦτις θα ἐκδίδεται καθ' ἑκάστην θα περιέχῃ 32 σελίδας και θα ὀνομάζεται «Ἡμερολόγιον». Οἱ ἐκδόται ἔχον τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ σῆμα αὐτὸ θα προσελκύσῃ περισσοτέρον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου.

Εἰς τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ ἐκδομένην φιλολογικὴν ἐφημερίδα «Le Cronache Letterarie» ὁ διαπολετὴς Ἑλληνιστῆς κ. Camillo Cessi δημοσιεύει μελέτην περὶ τοῦ διασημοῦ Ἑλληνοῦ καλλιτέχνη Δομητρίου Θεοτοκοπούλου (El Greco).

Ἡ περιήγησις Βιενναία ὀρχήστρα ἡ ἐπὶ τοῦ Φερδινάνδου Λαίβε διενθνημένη, και ἦτις ἔδωκε σειρὰν κλασικῶν στανάλων εις τὸ «Κορτοέρ-φραίν» τοῦ Μονάρχου θα εἴδῃ προσεχῶς εις Ἀθήνας διὰ τὰ δόση δύο στανάλια. Εἰς τὴν ὀρχήστραν αὕτην πρότος πλαγιανλητὴς εἶνε ὁ κ. Νικ. Κονλιούκης, ἑπότροφος τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν, τελειοποιηθεὶς ἐν Μονάχῳ.

Υπὸ ἐρασιτεχνικῶν ὀμίλων Ἑλλήνων τῆς Μίλγουϊτης ἐδόθη πρό τινος παράστασις τοῦ «Κύκλωπος» τοῦ Ἐνριεῖδου ἐκδόσασα πλῆθος ὀμογενῶν και ἐκ τῶν γειτοικῶν ἀκόμη πόλεων, ὡς και πλῆθος ξένων. Αἱ Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἀφιερῶσι στήλιας ὀλοκλήρους διὰ τὴν παράστασιν αὕτην, τὴν ὁποίαν περιγράφον λεπτομερῶς.

Ἐν τῷ Ὁδείῳ Λότινερ ἐδόθη, ἐπιμελίᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ νεοῦν ἐπὶ τὴν ἡγεσίαν τῆς κυρίας Γουλάου, οὐζίνου τοῦ ἑποργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, τιμητικὴ προσοπερὶς ἐπὶ τοῦ ποιητοῦ κ. Ἀχ. Νέη. Κόσμος πολὺς και ἐκλεκτὸς παρόστη, ἰδίως χαρίεσσα ἀντιπροσώπων τοῦ ὄραϊον φέλου. Ὁ διενθνητὴς τῆς «Πανακθῆκης» κ. Δημ. Καλογερόπουλος εἰσηγήθη τῆς προσοπερὶδος διὰ

Μαρία Ζανθάκη
διπλωματοῦχος τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν

χαρακτηριστικῆς σκιαγραφίας τοῦ ποιητοῦ. Ἡ δεσποινὴς Ζανθάκη, διπλωματοῦχος τοῦ Ὁδείου, ἔφαλλε τρία ἄσματα πολὺ ἐμμορφα, ὧν ἐν δημοτικῶν, τὸ ὁποῖον προσεκύλησε ζωηρότατα χειροκροτήματα. Ὁ καλλιτέχνης κ. Κορτογιάννης ἀτήγγειλε μουλόγους Σαῖξπρηϊων ἔργων, ὁ δὲ κ. Νέης ἀτήγγειλε δύο ἐκτενῆ ποιήματα του : τὴν «Κορτοέρου» δραματικὴν Μεσαιωνικὴν θρόδων — ὁ ὁποῖος εἶνε τὸ καλλιτερον του ποιήμα — τοὺς «Θεοὺς τῆς Ἑλλάδος» ὡς και τινὰ σονέτα ἐκ τῆς νέας σειρᾶς τῶν «Ἀθιδῶν» του.

Ο καθηγητὴς Γ. Β. Σῶν ἔλαμε νέαν σπονδαίαν ἀνακάλυψιν ἀρχαιολογικὴν. Ἀνεκάλυφεν ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1460 μέχρι τοῦ 1580 ἤκμασεν εις τὴν Ἀγγλίαν σχολὴ τῆς ζωγραφικῆς, ἐφάμιλλος πρὸς τὴν φλαμανδικὴν, γερμανικὴν και ἰταλικὴν. Ὅταν ὁ Σαῖξπῆρος ἔγραψε τὰ δράματά του, τότε ζωγράφοι διάσημοι ἐξετέλλον θωρασίας εἰκόνας. Ὅλα τὰ ἔργα αὐτὰ ἐγράθησαν, ἀπέμειναν μερικὰ, τὰ ὁποῖα ἀπεδόθησαν εις τὸν Χόλμπτειν και τὸν Βαν Δίκ.

Ἦδη ὁ καθηγητὴς Σῶν κατώρρωσε τὰ σοντάξῃ κατὰλογον τῶν ὀνομάτων ἑβδομηκοντα ἀγνώστων μέχρι τότε ἄγγλων ζωγράφων.

Ο Καλλιτεχνικὸς Σύνδεσμος ἀπεφάσισε νὰ διοργανώσῃ και ἐφέτος καλλιτεχνικὴν ἔκθεσιν εις τὸν «Παρασοῶν» μελαχέτον. Ἡ ἔσση θα ὀρισθῇ διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νοεμβρίου, μετὰ δὲ διὰλεξιν περὶ ζωγραφικῆς.

Τὸν χειμῶνα θα γένη ἔκθεσις ἔργων τῶν κ. κ. Ὁθωνάου και Χατζῆ.

Αἰ τελευταῖα ἀποκαλύφει τῶν ἀνακρίσεων διὰ τὴν κλοπὴν τῆς ἀγνώστου ἔτι διαμονῆς Τζοκόντας στρέφονται πρὸς κάποιον διεθνή Ἐταιρείαν κακοποιῶν, ὅτινες κίμων ἀποκλειστικῶς . . . καλλιτεχνικὰς ἐργασίας.

Ἡ Ἐταιρεία διενεργεῖ κλοπὰς καλλιτεχνικῶν κειμηλίων, τὰ ὁποῖα πωλεῖ εις τὴν Ἀμερικὴν, Ἐπίσης ἔχει ἐργαστήρια, ὅπου γίνονται τελείως ἀπομιμήσεις καλλιτεχνικῶν, ποιοῦμενα κατόπιν εἰς νεοπλοῦτους Ἀμερικανούς ὡς ἀληθινὰ ἔργα Τέχνης.

Ἡ Ἐταιρεία ἔχει ἀντιπροσώπους εις ὅλας τὰς Ἐυρωπαϊκὰς πρωτεύουσας και κεντρικὴν διεύθυνσιν ἐν Ἀμερικῇ.

Κατηρτίσθη Ἀθηναϊκὸν κοινὸν ἐπὶ τῶν κ. κ. Καίτοιρη, Χωραφᾶ, Καζᾶρη, Γαῖδεμβέργου και Οἰκογυμῶν. Θὰ ἐκτελοῦν κυρίως νεωτέρας συνθέσεις.

Ἡ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν σχεδίων τοῦ προκηρυσθέντος διεθνῶς διαγωνισμοῦ πρὸς ἀνέγερσιν μεγάρου τῶν ἐν Ἀθήνας δικαστηρίων ἔληξε. Ὡς γνωστὸν διὰ τὸ βραβευθῆσομενον πρῶτον σχέδιον ὀρίσθη βραβεῖον 20 χιλ. χρ. και διὰ τὸ δεύτερον 7 χιλιάδων.

Ὡς πρὸς τὴν ἑλλωδικοῦ ἐπιτροπῆν, ἀπεφασίσθη ὅπως αὕτη συγκροτηθῇ διεθνῆς. Πρὸς τοῦτο ἐξητήθησαν παρὰ τῶν Κυβερνήσεων Γαλλίας, Ἰταλίας και Γερμανίας ἀνὰ εἰς κοιτῆς ἐκ τῶν ἐκεῖ φημισμένων ἀρχιτεκτόνων και οἱ ὁποῖοι θα ἀποφασίσωσιν ἐπὶ τῶν σχεδίων.

Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν θα μετέσχη ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελεὺς.

Τὰ σχέδια, τὰ ὁποῖα ὑπολογίζεται εἶναι ἐκτασιν χρόνον θα φθάσωσιν τὰ χιλία τετραγωνικὰ μέτρα, θα ἐκτεθῶσιν εις κοινὴν θέσιν ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ μεγάρῳ.

Ἦδη ἤρρωσαν νὰ καταφθάνωσιν εις ἑκατομῆθην κιβώτια ἐν τῷ Ὑπογυφίῳ αἱ μελέται τῶν διαγωνισθησομένων.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν λαμβάνουν μέρος ξένοι ἀρχιτεκτονικὸς παγκοσμίως γνωστοί, ἰδίαι δὲ Γάλλοι και Γερμανοί, και ἐλάχιστοι ἐκ τῶν ἡμετέρων.

Εἰς τὸ θέατρον τοῦ Δροῦρον Λίω τῆς Ἀγγλίας παρυστάθη ἐν νέον ἔργον, τὸ ὁποῖον φέρει τὴν τίτλον «Ἐλπίς». Πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπα εἶνε δύο ἄνδρες, μία γυνὴ τὴν ὁποίαν ἀγαποῦν ἀμφοτέροισι και ἕνας ἴππος ὅστις φέρει τὸ ἴδιον ὄνομα μετ' ὁ ἔργον.

Τὸ ἔργον διαμετρεῖται εις δώδεκα εἰκόνας, ὁ διάλογος εἶνε γοργὸς και τὰ ἐπισόδια ἀλλεπάλληλα. Εἰς ἐκάστην εἰκόνα αἱ σκηρικαὶ ἀναπαραστάσεις ἀποτελοῦν τὸ ὀραῖότερον μέρος τοῦ ἔργου. Ἀναπαρίσταται μετὰ τῶν ἄλλων, μία σκηνὴ ἐκ τοῦ οἰσμοῦ τῆς Μεσαιῆνης κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ θεαταὶ βλέπων νὰ κορημῶζονται οἰζία, ἐκατοντάδες ἀτόμων νὰ περιφέρωνται ἀνὰ τὰς ἐρειπομένας ὁδοὺς και φλόγες νὰ ἐξέρχονται ἀπὸ τοὺς οἴκους τῶν σκηνισμῶν.

Ἐνθ' ἡ Μεσαιῆνη καταστρέφεται, οἱ πρωταγωνισταὶ τοῦ ἔργου δεικνύουσιν τὸ θάρρος μετ' ὁ ἑποῖον εἶνε προικισμένοι, και χάρις εις τὸ ὁποῖον κατορθώνουσιν νὰ σωθῶσιν οἱ ἴδιοι και νὰ σώσωσιν και πολλοὺς ἄλλους. Εἰς ἄλλην εἰκόνα ἀναπαρίσταται αἱ ἱλποδρομίαι εις τὰς ὁποίας ἀναδεικνύεται, ὅπως εἶνε ἐπόμενον, νικητῆς ὁ μετὰ τῶν πρωταγωνιστῶν τοῦ ἔργου συγκυριαλέγμενος ἴππος, ὅστις καθιστὰ ἐρικτὸν τὸν γάμον τῆς ἡρωίδος μετὰ τοῦ ποιητήμον κόμητος Νόρρεστερ.

Ὁ νῦς τοῦ Ε. Ροσσίν θα ἐμφανισθῇ προσεχῶς ὡς δραματικὸς συγγραφεὺς. Ὡς θέμα ἐξέλεξε τὸν Ναπολέοντα.

Ο Καροῦξο ἐπεράτωσε τὴν θεραπειᾶν τοῦ λόγγου τῶν και παῖζει ἤδη εις Βιέννην. Κατόπιν θα παῖξῃ εις τὸ Βασιλικὸν Θεάτρον τοῦ Βερολίνου τὸ «Ἐλιζέιον τοῦ Ἐρωτος», «Παῖρνάτσους» και «Ρυζόκετον».

Ἀπέθανεν ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς Ἐρρίκος Ὁνοσαί, νῦς τοῦ ἐπίσης Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀρσὲν Ὁνοσαί, ἐν ἡλικίᾳ 63 ἐτῶν. Ἱστορικὸς και κριτικὸς, ἐνεργασίθη ὡς φιλόλογος μετὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀπελλοῦ, ἦρ ἀνέγγραψεν ἐν Ἑλλάδι. Ἐδημοσίωκε τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἀλιβιάδου και τῆς Ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Περικλέους μέχρι τοῦ θανάτου τῶν Τριάκοντα Τυράνων, στεφθεῖσων ἐπὶ τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας. Τῷ 1879 ἐξέδωκε νέον ἔργον, ἐπὶ τὸν τίτλον «Ἀθήραι — Ρώμη — Παρισίαι», τῷ δὲ 1883 μελέτην περὶ τοῦ Ἀγροτικῶν νόμου ἐν Σαῶρτη.

Κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσι ἔτη κυρίως ἐπεδόθη εις τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τῆς Γαλλίας, και ἰδίως εις τὴν ἐποχὴν τοῦ Ναπολέοντος. Τῷ 1893 ἐξέλεξε πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας πρὸς πρόσδοον τῶν Ἑλληνικῶν μελετῶν, τῷ δὲ 1894 Ἀκαδημαϊκός.

Τὴν 20 και 21 ὀβρίου θα γένησιν αἱ δύο διαλέξεις τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ρισπὲν ἐν Ἀθήνας. Θὰ ὀμιλήσῃ περὶ Τολοτῆ και κατόπιν περὶ τοῦ Μεγ. Ναπολέοντος.

Ἀργότερον θα εἴδῃ εις Ἀθήνας ὁ Ροσσίν, ὅστις θα κάμῃ και οὗτος διὰλεξιν.

Ζωηρὰ προμηνύεται ἡ ἐφετηνὴ κίνησις εις τὸ Ἀθηναϊκὸν Θεάτρον. Ὁ δραστηριώτατος διενθνητὴς του κ. Κορτοράτος κατὰ τὴν εἰς Ἐξοῶλην μετάφασιν του ἐξησφάλισε ἀληθεὺς ἐκπλήξεις διὰ τὴν χειμωρὴν περὶοδον.

Αἱ Ἀθήραι θα εὐτυχήσωσιν νὰ ἀκούσωσιν τὴν Γαλλίδα ἡθοποιὴν κ. Σωσίανη Λερό, ἦτις ἦνοιξε νέον ὀρίζοντα εις τὴν δραματικὴν ἡθοποιάν, ἐπιτεχνώνουσα ἰδίως εις τὰ ὀραλιστικὰ ἔργα. Θὰ εἴδῃ τὴν 4 Νοεμβρίου και θα δόσῃ τὴν «Ζωὴν τῶν Βορμῶν», τὸ «Ράμπ» τοῦ Ρότσιλδ και τὴν «Φαῖδραν» τοῦ Ρακίνα. Ἐπιβάλλεται ἐν τοῖτοις νὰ παῖξῃ και τὴν «Ἠλέκτραν» τοῦ Σοφικλά, εἰς ἣν ἐξαιρετικῶς διαπρέπει.

Ὁ Ἐορμέτε Νοβέλι, ὅστις προσεχῶς ἀποχωρεῖ τῆς σκηνῆς — εἶνε ἤδη 63 ἐτῶν — θα κάμῃ τὴν τελευταίαν περὶοδίαν του, ἀρχόμενος ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Θα παῖξῃ τὸν «Ἐμπορον τῆς Βενετίας», τὸν «Παπὰ Λεμπορᾶ», «τὸν Λονδοβικῶν ΙΕ'», τοὺς «Πτοχούς ἀνθρώπους».

Ἡ Ἰσπανίς Ρίτα Σακίτο, ἀνταγωνίστρια τῆς Λοῦγκων, ἀπὸ τὰς ὀραιστέρας χορευτριάς, δημογεγῆσασα ἰδίαι τέρην χοροῦ, θα δόσῃ δύο ἐσπερίδας χορευτικῆς, Χορεῖσι μετ' ἡρέμων ὀνημῶς, μετ' ὀνοδείαν ἔσρασιτικῶν μελωδιῶν. Θα ἐμφανισθῇ και εις Ἑλληνικοὺς χορούς.

Θὰ εἴδῃ ὁ νεωτεριστὴς Ἰταλὸς δραματικὸς ἡθοποιὸς Φερροῦττο Γκαρβαλία, ὅστις ἤδη θωραμβένει εις Ἀμερικὴν. Θα παῖξῃ «Βασίλεια Λήρ», «Ἡθοποιὸν Κῆρ», «Ἐμπορον τῆς Βενετίας». Θεωρεῖται ἀνώτερος τοῦ Ζακόνε και τοῦ Νοβέλι. Ὁ θῆσός του ἀποτελεῖται ἀπὸ 60 πρόσωπα.

Ἐπίσης θα εἴδωσιν ὁ Μαῦρος γάτος τῶν Παρισίων και μεγάλη Ἰταλικὴ ὀπερα, ἦτις θα δόσῃ, ἐκτὸς ἄλλων, τὴν «Μαντίμ Μπωτεργλί» τοῦ Ποπτοῖνη, τὸν «Ἰπλότην τῶν ὀδῶν» και τὴν «Σαλόμην» τοῦ Στρούσος και τὴν «Ρέαν» τοῦ Σαμῆρα. Ἐπίσης θα μῆς ἐπισκεφθῇ και Ἀγγλικὴ ὀπερέττα.

Ἀρκενύεται εις Ἀθήνας προσεχῶς ἡ διάσημος ὑψίφωνος κ. Γκαζᾶ Ντε Ζιν και κατόπιν ὁ διάδοχος τοῦ Ἰωακείμ ἐν τῇ «Μονακῇ Ἀκαδημίᾳ» τοῦ Μονάρχου βιολιστῆς κ. Ἐρρίκος Μαριῶ.

Ηρώδης ἐν Παρισίαις τὸ φθνοποικῶν Salon, μὲ ἔργα ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς καὶ διακοσμητικῆς. Ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρον ἔχει ἡ αἰθουσα Henry de Groux. Ὁ καλλιτέχνης παρουσιάζει ἀλόκληρον σχεδὸν τὸ ἔργον τῶν εἰς προσωπογραφίας, συνθέσεις, προτομὰς καὶ ἀνδριάντας, ἐν ὧν 50. Ποὶν δύναται αἱ προτομαὶ τοῦ Βάγνερ καὶ τοῦ Μπετόβεν. Ἐκ τῶν προσωπογραφῶν τῶν ἀνωτέρω εἶνε ἡ τοῦ Βαλζάκ καὶ ἐκ τῶν ἀνδριάντων τῶν ὀ τοῦ Τολστόη, ὡς ἀναχωρητοῦ μὲ διασκι εἰς τὸν ὄμιον.

Ὅλα τὰ ἔργα τοῦ Henry de Groux εἶνε πρωτότητα, προϊόντα ἰσχυρῆς ἀτομικότητος. Ὁ μέγας καλλιτέχνης εἶνε Βέλγος, εἰς τὸ ἐπίσης μεγάλου καλλιτέχρον Charles de Groux. Ἐπίσης κρίνεται ὡς ἔργα μεγάλης οὐλήφους εἰς ἀνδρίας εἰς μικρὸν τοῦ Ἀντων μὲ ἐν βλέμμα ἀσθηρῶν καὶ θλιμμένων καὶ εἰς πῖναξ, παρυστῶν τῶν Ναπολεόντα κατὰ τὴν παρμονὴν τοῦ Βατεριόλ.

Ὁ διακεκομμένος ἐν Ἰταλίᾳ Ἑλληνοεὶς κ. Σμῶν δι-Μπροῦβερ ἐδημοσίευσεν ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει μελέτην περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐν Ἑλλάδι. Ὡς ἀπαύγαγμα τῶν γνώμων τῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ κατοικίως περικολή, ἣν παραθέτομεν ἐν μεταφράσει. Ὁ καθηγητὴς κ. Μπροῦβερ, ὃν διακρίνει βαθύτης σκέψους καὶ διαίγναι κρίσεως, εἶνε τέλειος γνώστης τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας.

«Ὁ νομίζων ὅτι ἐπάροχον πρόγματι δύο μόνον κόμματα καθαρῶς ξεχωρίζοντα καὶ σχεδὸν τῆς αὐτῆς ὀντότητος, καθαρῶντες καὶ γνδαίζοντες, ἢ ἀνεκρίνεται ἢ σφάλλει γονδροκίδως, ἀφῶθ θὰ ἦτο καθ' ὀλοκλήριαν ἀδύνατον νὰ διασέση τις τοὺς συγγραφεῖς εἰς δύο διακεκομμένους κατηγορίας. — Μεταξὺ ὀλίγων τινῶν οὕτως ἐπιδεικνύονται ἕνα ἐπιβεβαιῶν καὶ ἀνομφήλῳ ἀγαθισμόν, καὶ τοῦ μικροῦ πρῆγους τῶν πλέον παρατόλμων μαλλιαρῶν (τινὲς τῶν ὀποιῶν ζωῶν μακρῶν τῆς πατριδος καὶ δὲν κατορθῶνται νὰ εἶνε σῶμφοροι τοῦλάχιστον μεταξὺ τῶν) ἐπάροχον ἀλόκληρον πῆλθος συγγραφῶν, οὕτως ἠδύναται νὰ ταξινομηθῶσι εἰς πολλὰ σείας, ἀναλόγως τῆς πλέον ἢ ἐλάττω γεντινάσεως εἰς τὸ ἦν ἢ τὸ ἄλλο ἀκρον. Ἄλλ' ἐκείτοι, οὕτως παρουσιάζουν χωματισμοὺς πλέον ποικίλους, εἶνε ὀλοι καθαρῶντες ἢ ὀλοι γνδαίζοντες; ὄφτε τὸ ἦν, ὄφτε τὸ ἄλλο. Εἶνε ὄμως ἀληθές ὅτι ἐκείνοι ἐξ αὐτῶν, οὕτως τῆρ ὄσοι μίαν ἐγγάσιον μετροπᾶθειαν, τὸ ἀκριβές μέσον, εἶνε οἱ μῆλλον ἀγαθωσκόμοιοι καὶ οἱ πλέον ἀνοκτοί, οἱ μεταξὺ τῶν νεωτέρων, ὀ Δροσίνης, ὀ Δμιβέργης, ὀ Παλαδιανῆς, ὀ Ελαχτίτης, ὀ Δρασίτης, ὀ Θεοτόρης, ὀ Καλογερόπουλος. Καὶ ὀ Βικῶς τῶν τῶλος τοῦ γράφειν μὲ τῶν κειρῶν θὰ δεσπῶσῃ ἢ γλώσσᾳ τῶν ἀπὸ τοῦδε ὄφειτε νὰ ἔχη τὸ ὄνομα Ἐθνική, καὶ ὄχι Καθαρά, λέξις ἀντιπαθητική, μὴ ἀνταποκρινόμενη εἰς τὴν ἀλήθειαν. Ἀυτὴ εἶνε ἢ γλώσσα ἢ τις ὀ μι λ ε ἰ τ α ἰ, ὄχι ἢ τοῦ Σωκράτους, καὶ ὀλιγώτερον ἀκόμα ἢ φωνητικῆ καὶ ζωηρά, ἀλλὰ ταύτοχρόνως ἀγροτική, ἀμορφος καὶ ἀτελής τῶν περιφῆμων τραγοιδῶν. Ἀνάγκη νὰ ἐξηγηθῶ ἐπὶ τῆς φράσεως «ἦτις ὀμιλεῖται». ὄμιλεῖται ἐπὸ τίνας; ὄχι ἐπὸ τοῦ λαοῦ, ὄστις εἶνε ὄλιος, ἀλλ' ἐπὸ τοῦ πῆλθους ἐκείνου οὕτως ἐνοσκόμοιοι εἰς τὸ Κοινοβόλιον, εἰς τὰ δημόσια γράφειν, καὶ συγράζοντες εἰς τὰς ἀνωτατοφῶρας καὶ ἀνωτατοφῶρας τοῦ ἐκλεκτοῦ κόσμου. Τέλος, ἢ ἄρχαία παράδοσις παροδέχεται ἀνὲν ὀνοκῶλιας διαφῶρους χοῦσεσι εἰς τὰ ἔργα τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, καὶ σχεδὸν παρ' ὀλοις τοῦ λαοῦ, καὶ εἰς ὄλας τὰς φιλολογίας, ἐπῆροε καὶ ἐπάροχον πάντα σηματοπική διαφῶρα εἰς τὴν γλώσσαν, μεταξὺ τῆς ποιήσεως καὶ τοῦ πεζοῦ λόγου» καὶ ὄταν ἐπιβεβαιῶνται ὅτι μίαν γλώσσα γράφεται ὄπως καὶ ὀμιλεῖται, χοιιάζεται νὰ δώσομεν εἰς τὴν δῆλῶσαν ταύτην τὴν πραγματικῆν τῆς ἀξίας. Ἀληθαὶ τὸ νὰ γράφῃ τις εἰς τὴν ὀμιλουμένην γλώσσαν δὲν εἶνε ἀκριβῶς τὸ ἴδιον μὲ τὸ νὰ γράφῃ ὄπως ὀμιλεῖ τις, ὀδῶς εἰς τὰς οἰκίαιας ἀξίσεσι καὶ τὰς τῆς καθημερῶνης ἀναστροφῆς.

Υπὸ ταυάντην ἔννοιαν, μία τις διγλωσσία ἐπάροχον παρ- τοῦ κατὰ τὸ μῆλλον ἢ ἦτιον καὶ ὄστις θέλει νὰ τὸ ἀρηθῇ, δεικνύει, ἀνοκῶσιος τῶν, ὄτι δὲν βλέπει πῆρον τῆς ἠνός τῶν.»

Τῆρ 2 ὄκτωβρίου ἀνοίγει ἐν Σμῶνῳ ἔκθεσις ζωγρα- φική τῶν ἔργων τοῦ καλλιτέχρον κ. Β. Ἰθακησίον.

Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Νέας ὄπόρης, ὄπον ὄως γνῶσιῶν ἐπάροχον ἔδρα δημοσιογραφίας, θὰ γίνονιν ἐγγίως διαλέξεις περὶ ἐφημερίδων καὶ ἐφημεροδογραφίας, περὶ εἰδητολογίας, ἐφηρολογίας, περιοδικῶν τίπων, ἐβδομαδι- αίων καὶ μηνιαίων.

Αἱ διαλέξεις αὐται θὰ ἀρχίσονιν τῆρ 21ῆρ ὄκτωβρίου καὶ θὰ παραταθῶν μέχρι τῆς 18ῆς Μαΐου.

Ἐν Ρώμῳ συνήλθε Διεθνῆς Ἀρχιτεκτονικῶν Συνέ- δοκον. Τὸ προσεγγίς Συνέδοκον κατὰ πᾶσαν πιδωῶτητα θὰ ὀμοσθῇ νὰ συνέλθῃ τῷ 1914 εἰς Ἀθήνας.

Ἀπέθανεν ὀ Βέλγος τοπειογράφος Ἐδονῶδος Εἰλλε, ἐκ τῶν κραιτίσιων ὄδατογράφων, ἐν ἠλικίᾳ 52 ἐτῶν. Εἰς τὸ Παρισιῶν Salon εἶχεν ἐκθέσει ἐσγάτως δύο πίνακας μεγάλης ἀξίας, ἐν «Φλαμανδῶν ἐσωτερικῶν» καὶ ἔτερον «Παρά τῷ κηπουρῷ».

Εἰς τῆρ Γαλλίαν καὶ τὸ Βέλγιον κατηρτίσθη ἐπιτροπή πρὸς ἀνέγερσον ἀνδριάντος τοῦ Βίκτωρος ὄγκω εἰς τὸ πεδίον τοῦ Βατεριόλ, τὸ ὄποτιον κατέστησε δημοφίλῳ ἢ ἐπῆροχος προγορητὴ τοῦ μεγάλου μινδιστοφῶρου.

Ἀπέθανεν ὀ Βέλγος καλλιτέχνης καὶ καθηγητῆς τοῦ σχεδίου ἐν τῇ Βελγικῇ Ἀκαδημία τῶν Καλῶν Τεχνῶν Henri Berchmans. Ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐπῆροε κωδη- γητῆς τῶν σχεδίων καὶ τῆς ἀνατομίας εἰς εἰδῶν κόκλον μαθητῶν καὶ ἰδῶς μαθητῶν «Ἦτο καλλιτέχνης ἐσω- νεϊθῆτος καὶ μεγάλης ἀξίας. Ἦτο ἠλικίας 55 ἐτῶν.

Εἰς τὸν παρηγορισμὸν τῆς ἐβδημηκονταετηρίδος τοῦ Ἐθνικοῦ ἠμῶν Πανεπιστημίου δῆλῶσαν μέχρι τοῦδε ὄτι θὰ μετασχοιν ὄλα τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας, Γερμανίας καὶ τῶν Ἀμερικανικῶν.

Ὡς ἀντιοπαθῆμα περὶ τῆς ἀπολείας τῆς Τζο- κῶντας, ἀγγέλλεται ἢ ἀνεῦρεσις ἐνός ἀριστογοῦματος τοῦ Τσιανῶ, τὸ ὄποτιον ἐδωροετο ἀπολοσθῆν.

Πρόκειται περὶ τῆς εἰκόνας τοῦ Καρόλου Ε', τῆς ὀποιῶς τὰ ἔγνη ἀπὸ πολλῶν δεκάδων ἐτῶν εἶχον γαθῆ. Ἐπολεῖτο πρὸ ἐβδομάδος εἰς μίαν δημοκρασίον ἐν Ἐ- διμβούργῳ μὲ ἀρχικῆν τιμῆν μῆς λίρας. Ταχῶς ὄμως ὀ ανταγωνισμὸς μεταξὺ δύο εἰδικῶν ἀνεβίβασε τὴν τιμῆν εἰς 10,000 φράγκα.

Περὶ τῆς εἰκόνας ταύτης τοῦ Τσιανῶ ἐπάροχον καὶ τὸ ἔξῃς ἀνέκδοτον. Ἐνῶ τῆρ ἐξετέλει ὀ μέγας καλλιτέχνης ἔτυχε μίαν στιγμῆν ὀ χοροσῆρ νὰ πῶσῃ ἐκ τῶν χοιρῶν τῶν. Ἀ- μέσως τότε ὀ Ἀδοκράτωρ ἔσπευσε νὰ τὸν σηκῶσῃ λέγων: — Ὁ καλλιτέχνης εἶνε ἀξίος νὰ ἐπῆροεθῇ ἀπὸ ἕνα ἠγεμόνα!

Συνέστη ἐν Ἀθήραις ἐπὸ ἔρασιτεχνῶν καὶ λογίων Μουσικῶς καὶ Φιλολογικῶς ὄλλογος ἐπὸ τῆν ἐπωνυμίαν ἢ «Τεχνῆ». Ὁ ὄλλογος θὰ ἐκιδῶξῃ τῶν καταχορισμῶν ὀρχήστρας ἐξ ἔρασιτεχνῶν, ὄδικῶ χοροῦ, τῆρ ἴδουσαν δραματικῆς σχολῆς καὶ τῆρ διοργᾶνον φιλολογικῶν δια- λέξεων. Ὁ ἔρασιτεχνῶν τοῦ μονοκῶν τμήματος ἀνέροχονται εἰς 70. Πρόεδρος ἐξελέγη ὀ κ. Α. Καλογερόπουλος, γραμματεὺς ὀ κ. Καμπάνης καὶ ταμίας ὀ κ. Μποῶνος.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἰω. Ζερβῶ. Ἰστορία τῆς Ἰδέας. Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἀνθρωπίνων ἰδεῶν, θεολογικῶς, μεταφυσικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς καὶ τὰ ἐξαγόμενα τῶν ἰδεῶν τούτων εἰς θερησκευτικὰς πίστει, εἰς ἠθικὰ δόγματα καὶ εἰς τὰς ἄλλας κοινωνικὰς ἐφαρμογὰς διατυπῶνται εἰς τὰ δύο βιβλία τοῦ ἔργου — τὸν Γαδατάμαν καὶ τὸν Ἀσά- ρην—περιληπτικῶς καὶ κατὰ τῶρους μεταφορικῶς, γωριε νὰ παραδλεσθῇ ἐκ τοῦτου ἢ ἀκριβεία. Ὡς συνά- θροισμα καὶ ὀλοκλήρωσις τῶν ἰστορομένων ἰδεῶν προ- κίπτει τέλος κεντρικὴ φιλοσοφικὴ ἰδέα, ἐξηροῦσα, συναρμῶζουσα καὶ ἐνώνουσα ὄλας τὰς ἀνεκᾶθεν κοινο- νικὰς πίστει καὶ φιλοσοφικὰς δοξασίας. Τὸ σῆγγραμμα τοῦ κ. Ζερβῶ προδίδει σοβαρᾶν ἐργασίαν, συστημα- τικῆν μελέτην. Ὁ συγγραφεὺς φαίνεται μελετήσας τῆν οἰλοσοφίαν ὄλων τῶν ἐποχῶν καὶ τῶν πολιτισμῶν, συγκεραλιώσας ὄλα τὰ συστήματα τῆς ἰδέας εἰς ἕν συμπεράσμα ἐνός δόγματος. Ὑφῶς βιβλικῶν, λυρικῆ παράστασις τῶν φαινομένων καὶ τῶν πραγμάτων, ζω- γραφικὴ ἀπόδοσις θεωριῶν.

Ἐξεδόθη εἰς τῆν Φιλοσοφικῆν βιβλιοθήκην Φέξη.

Ὁ μονιῶδος. E. Haeckel. Μετάφρασις Α. Φαγ- μακοπούλου. — Ἐξετάζων ἀπὸ βιολογικῆς ἀπόψεως καὶ ἰδῶς σύμφωνα μὲ τῆν κρατοῦσαν θεωρίαν τῆς ἐξέλιξεως ὀ Καίκελ τῆν κινήσιν, τῆν σύνθεσιν καὶ τῆν ἀνάπτυ- ξιν τῆς ὄλης, παρουσιάζει τὸν Μονιῶ ὄν, ἦτοι τῆν ἄ- πλῆν καὶ ἐξ ἐνός στοιχείου σύστασιν τῆς ὄλης, ὄτι τῆν μόνην πραγματικῆν καὶ ἀναρῶς ἀληθῆ φιλοσοφικῆν περὶ τοῦ κόσμου ἀντίληψιν. Ἐξεδόθη εἰς τῆν Κοινω- νιολογικῆν βιβλιοθήκην Φέξη.

Δύσκολον λογοτεχνίας εἶδος εἶνε τ' ἀποφθέγματα καὶ αἱ γνώμαι καὶ τὰ ἐπιγράμματα, ὄταν, ἐνοσᾶται, ἔχον πρωτοτυπίαν καὶ σπῆρίζοντα εἰς τῆν ἀλήθειαν τῆς ζωῆς. Καὶ δύσκολοτερον ἀκόμη εἶνε νὰ διατυ- πωθῶν πρωτοτύπως καὶ καλλιτεχνικῶς. Ὁ πολυσχι- δῆς εἰς φιλολογικῆν παραγωγήν κ. Α. Γρ. Καμπῶ- γοῦδος ὑπερενίχισε καὶ τὰς δύο ταῦτας δυσκολίας. Καὶ μᾶς ἔδωκεν εἰς τὰ «Θυῶψαλα» ὄχι μόνον ἀέ- ραιον τὸ φιλολογικῶν Ἐγῶ του, ἀλλὰ καὶ νέον τύπον γνώμῶν καὶ ἀποφθεγμάτων, τύπον ἀνεκδοτικῶν, με- στῶν ἐναργείας καὶ κομψότητος. Ἀπ' ἀρχῆς ἔως τέ- λους τὰ «Θυῶψαλα» μὲ σκέψεις γενικὰς καὶ μὲ εἰκό- νας καὶ ἀντίληψεις τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς, εῦθρομα καὶ ὄμως πικρᾶ, ἀληθοσανῆ καὶ ὄμως πῆρῃ εἰρωνείας καὶ σαῖρας, ἀποτελοῦν ἕναῖον καλλιτεχνίημα, ἀναγι- νωσκόμενον μὲ ἀμετάπτωτον ἐνδιαφέρον καὶ μὲ ὄσιμι- ωτον εὐχαρίστησιν. Τὰ «Θυῶψαλα» ἐξεδόθησαν εἰς τῆν «Λογοτεχνικῆν Βιβλιοθήκην» Φέξη.

Ὁ Ἀριστοτέλης εἶνε ὀ πολυσχιδῆστερος καὶ ἐγκυ- κλοπαδικώτερος τῶν φιλοσόφων, τοῦ ὄποτιου τὸ ἔργον ὑπῆρξε καὶ ἢ βᾶσις ὄλης τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης; καὶ οἰλοσοφίας. Ἦθικὰ Νικομάχεια εἶνε τὸ νεωτεριστικῶν ἔργον του, εἰς τὸ ὄποτιον ἐξετάζονται, ἀναλῶνται καὶ διατυπῶνται ἀπὸ θεωρητικῆς συνάμα καὶ πρακτικῆς ἀπόψεως σὶ ἀρχαί τῆς κοινωνικῆς καὶ τῆς ἀτομικῆς ἠθικῆς. Ἡ μετάφρασις, οἰολογικὴ καὶ σαφῆς, ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ζάμπα, ἐξεδόθη εἰς τῆν βιβλιοθήκην Γ. Φέξη τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνῶν Συγγρασεῶν.

Βυζάντιον καὶ Βυζαντινὸς πολιτισμῶς. — Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ὄσελιμων Βιβλίων κατὰ μετάφρασιν τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σα- κκελασοπούλου τὸ Ἀ' μέρος τοῦ γνωστοῦ ἐγγχειριδίου τοῦ Δρος Ἐσσελιγγ, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου ἐν Λείδεν τῆς ὄλλανδίας. Τοῦτο θὰ ἐπακολοθηθῶν

ἀλλὰ δύο μέρη προσεγγῶς ἐκιδῶμενα. Ἡ συγγραφή ἐξεδόθη τῷ 1902. Ἡ μετάφρασις ἐγένετο ἐκ τῆς Γαλ- λικῆς μετάφρασεως, τῆ προσλήκῃ σημειώσεων.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμῶς, Βυζαντινὴ με- λέτη ὑπὸ Γρηγορίου Παπαμχαῖλ, διευθυντοῦ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Φᾶρου». Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ὁ Γρη- γῶριος Παλαμῶς (1296—1360) ἦτο ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης. Ἀφῶ ἐρευνᾶται ἐν εἰσαγωγῇ ἢ ζωῇ τοῦ ἱεράρχου ὄς Ἰσχυαστοῦ καὶ ἢ κριτικῆ τῆς περὶ αὐτοῦ φιλολογίας, ἐκτίθεται μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἢ δοξασίς τοῦ μεγάλου κληρικῶ.

Ὁ ἐν Νεαπόλει διακεκομμένος Ἑλληνοεὶς κ. Μπροῦβερ ἐδημοσίευσεν εἰς τεύχος ἐκ 40 σελίδων ἐκδοθῆν ὑπὸ τῆς «Reale Academia dei Lincei» μελέ- την του περὶ τοῦ κ. Στεφᾶνου Μαρτζῶκη, ὑπὸ τὸν τίτλον «Un poeta Italo-Greco.» Ὁ κ. Μπροῦβερ ἀναλύει διὰ μακρῶν καὶ λεπτομερῶς ὀλοκλήρον τὸ ποιητικῶν ἔργον τοῦ κ. Μαρτζῶκη, ἐπαινετικῶτατα. Ἰδῶς ἐξαιρεῖ τῆν ζωηρᾶν φαντασίαν αὐτοῦ, τὸν ρυθ- μῶν, καὶ τὸν χαρακτηρίζει ὄς τὸν ἐισηγητῆν τοῦ ραῖ- λισμοῦ ἐν τῇ νεοελληνικῇ ποιήσει.

Υπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Θρ. Χατζηγαρή ἐξεδόθη μετάφρασις εἰς στίχους ὄμοιοκαταλήκτους τοῦ ποιή- ματος τοῦ Μουσαίου «Τὰ καθ' Ἠρώ καὶ Ἀεανῶρον». Τὸ πρωτότυπον γραμμῶμενον εἰς ὄμηρικῆν γλώσσαν παρῶσι ἀκετάς δυσκολίας, ἀς ὑπερεπῆδῆσεν ὀ εὐπαί- δευτος μεταφραστής. Ἡ δραματικῶτατη ἐποποιία τοῦ Βυζαντινοῦ ποιητοῦ ἀποδίδεται μὲ ὄλην τῆν περιπά- θειαν πιστῶς, καίτοι ἢ μετάφρασις δὲν εἶνε δουλικῆ.

Περὶ γλώσσῆς καὶ ἐκπαιδευτικῶν συστήματος, διὰ- λεξις γενομένη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὑπὸ Α. Λιμπρίτου. Μία σύντομος ἀνασκόπησις τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος. Δὲν προστίθεται τι νέον εἰς τὰ μέγρη τοῦδε εἰρημενα, διατυπῶνται ὄμως ὄγιης γνώμη ποίον πρέπει νὰ εἶνε τὸ ἐκπαιδευτικῶν σύστημα, ὄπερ δέον νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰ σχολεία, ἰδῶς ὄς πρὸς τῆν γλώσσαν. Ἀπο- κροῖων τῆν ὑπᾶρξιν διγλωσσίας, κρησίσταται ὄπερ τῆς μῆς καὶ μόνης γλώσσης τοῦ Ἑλλ. Ἐθνοῦς, τῆς κα- θαρευοσῆς, ὄς αὐτῆ ἔχει ἀπολοποιηθῆ διὰ τῆς παρε- λούσεως τῶν αἰῶνων.

Γ. Χασιῶτον, Βυζαντιναὶ Σελίδες. Ἐν Ἀθήναις. Ὑπὸ τὸν γενικῶν τίτλον Βυζαντιναὶ Σελίδες ὀ και ἐξ ἄλλων συγγρασεῶν αὐτοῦ γνωστός λόγιος κ. Γεῶρ- γιος Χασιῶτης ἐξέδωκε δύο τόμους. Ὁ πρώτος τόμος ἐπιγράφεται «Αἱ Περικληπόνησοι». Περῶσι περὶ τῶν πρὸ τῶν πυλῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θεατικῶτα- τῶν νῆσων μόνογραφίας, δυναμένας νὰ χρησιμεύσοσι τοῖς περὶ τῆν τοπογραφίαν καὶ βυζαντικῆν αρχαιολο- γίαν ἀσχολουμένοις, παρεμβᾶλλονται δὲ ἐν ταῖς μονο- γραφίαις ταῖταις καὶ οὐκ ὀλίγα ἰστορικὰ σημεῖωματα καὶ βιογραφικὰ πληροφορία, οἱαί αἱ περὶ Ἰλία Ταυ- ταλίδου, Γεωργίου Βιζυηνῶ, Ἰακῶβου Ρίζου Νερου- λοῦ. Ἐν τῷ τῶμῳ τούτῳ ἐκτίθενται τὰ κατὰ τὰς δια- ὄρους μόνας τῆς Περικληπού, Χάλκης, Ἀντιγῶνης καὶ Προῦσης.

Ὁ δεύτερος τόμος περιέχει ὄραιαν περιγραφήν τοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ Μουσείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐξόγων σαρκοφᾶγων, ὄν σπουδαιο- τάτη ἢ λεγομένη τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ ἢ τῶν Θερηνοσῶν. Ἐκ τῶν ἀνὰ τὸ Μουσείον δὲ περιγραφῶν ὄμοῦμενος ὀ συγγραφεὺς προβαίνει καὶ εἰς ἄλλας καλλιτεχνι- κὰς μελέτας μετὰ περιγραφικῆς δεινότητος. Ἀλλὰ καὶ

ιδιαιτέρων ἀφιερῶνται κεφάλαιον εἰς τὴν θρησκευτικὴν καλλιτεχνίαν ἐπιγραφόμενον Θρησκεία καὶ Καλλιτεχνία, τὸ δὲ κεφάλαιον τοῦτο πολὺ παρουσιάζει τὸ ἐνδιαφέρον καὶ πολλὴν ἔχει ἀξίαν.

Ὁ κ. Χασιώτης κατόπιν περιγράφει τὰς ἀκτὰς τοῦ Βοσπόρου μετὰ τῶν ἀρχαιολογικῶν καὶ ἱστορικῶν εἰδήσεων.

★

L'Italie Contemporaine, enquêtes sociales par **Henri Joly** Bloud et Cie éditeurs, Paris.

Ἐπικαιρῶς μὲ τὴν ἐν τῇ ἀποικιακῇ πολιτικῇ δρᾶσιν τῆς Ἰταλίας ἔρχεται ἡ συγγραφή τοῦ κ. Joly περὶ τῆς Συγγερόνου Ἰταλίας. Ἡ Ἰταλία ἠρευνήθη ἐπανειλημμένως ὑπὸ καλλιτεχνικῆν ἔρασιν, ὑπὸ πολιτικῆν καὶ οικονομολογικῆν. Ἀλλὰ περὶ τῆς κοινωνιστικῆς ζωῆς ἐν Ἰταλίᾳ ἀπὸ τῆς σοσιαλιστικῆς ἀπόψεως πρόπτην φεραν ἔρευνηταὶ συστηματικῶς ἡ Ἰταλία καὶ ἡ ἐκδοθεῖσα μελέτη εἶνε διαφωτιστικῆ, στηριζομένη ἐπὶ ἐπιστημονικῶν δεδομένων καὶ ψυχολογικῶν παρατηρήσεων.

★

ΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑΙ

ὑπὸ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ κ. Διον. Λάττα διδ. τῆς θεολογίας ἀγγέλλεται ἡ ἐκδοσις τῶν «**Ἀπάντων**» τοῦ ἀειμνήστου γεραροῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἐκκλησιαστικὸν ἱεράργου Διονυσίου Λάττα. Οἱ Λόγοι τοῦ εὐλόγιστου ἀρχιεπισκόπου καὶ αἱ Ἑρμηνεῖαι τῆς Ἱερᾶς Λειτουργίας, διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν εἰς πέντε τόμους ἐκ 13 τυπ. φύλλων ἕκαστος, ἀποθησαυρίζονται.

★

Ἐκδίδονται προσεγγῶς κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Μ. Μαγκάκη ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ **Σονέττα** τοῦ Σαίξπηρ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«**Ἀνατολή**». Ἑβδομαδιαῖον περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Σμύρνῃ ὑπὸ Ἀγγ. Σημηριώτου. Ἀρ. 47.— Ἐκ τῶν περιεχομένων: Ἐνας ὑποχρεωτικὸς θεός, Κιναζικὸν διήγημα.— Τὸ σέβας τῆς ἀγάπης, κωμῳδία Λαρόζ.— Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης.— Σαλή, διήγημα Μωπασάν.— Ὁ γάμος τοῦ Τολστόη.

Λί Μούσαι. Φύλλον 15 Σεπτεμβρίου. Περιεχόμενα: Τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς ἀνά τοὺς αἰῶνας.— Νοσὲρ ταξεῖδι.— Τὸ μοναστήρι.— Ἐπιφανεῖς Ἑπτανήσοι, κλπ.

Λύγη. Περιοδικὸν φιλολογικὸν καὶ παιδαγωγικόν. Διευθυντής Κ. Ἐλευθεριάδης. Ἐν Λευκωσίᾳ.

Γροεσία. Ἑλληνικὸν περιοδικόν, γαλλιστὶ ἐκδιδόμενον ἐν Παρισίοις.

Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος. Θεολογικὸν σύγγραμμα μηνιαῖον. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Χάριτες. Μηνιαῖα φιλολογικῆ ἐπιθεώρησις. Διευ-

θυντής Α. Κονιτόπουλος. Περιεχόμενα: Ἀπὸ τὰ μυστήρια τῶν Εἰρκτῶν.— Παράπονον, πεζὸν ποίημα.— Ἀνεκδότος ἐπιστολὴ τοῦ Ἀλφ-Πασσᾶ.

Ὁρθοδοξία. Μηνιαῖον θρησκευτικὸν περιοδικόν, ἐκδιδόμενον εἰς Ipswich τῆς Ἀμερικῆς. Περιεχόμενα: Σέβασμός πρὸς τὸν Σταυρόν.— Κοινωνικὰ ἐλαττώματα.— Πρόγραμμα τοῦ βίου.— Προφητεία τῆς Παλ. Διαθήκης κλπ.

Ἐρανιδότης. Μηνιαῖον ἐγκυκλοπαιδικὸν περιοδικόν. Διευθυντής Κ. Γιαννίκης. Ἐν Σμύρνῃ.

Κόσμος. Περιοδικὸν εἰκονογραφημένον δεκαπενθήμερον. Ἐν Σμύρνῃ.

Χαρυγὴ Μυτιλήνης. Περιεχόμενα: Ὀμηρος καὶ Δάντης.— Τὸ Μαῦρο Βῶδι διήγημα Δ. Βουτυρά.— Ἱστορικαὶ σελίδες: Μεταμέλεια προδότου. Λεων. Ζώη.— Ὁ Ἄρπρος, διήγημα Α. Βεβαλιώτη.— Νοσθρηκτικὴ Φιλολογία: Μαζαμμένα φύλλα, διήγημα ΑΙ. Kiellan-I.— Λυρικὸν Προλόγοντο, ποίημα Ναπ. Λαπαθιώτη.— Οἱ μεγάλοι διπλωμάται τοῦ 19' αἰῶνος.— Ἐνας νεκροθάπτης, διήγημα Δ. Δημακοπούλου.

***

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Καλλιτέχνη.— Ὁ Ingres δὲν ἦτο μόνον ποιητὴς ζωγράφος, ἀλλὰ καὶ μουσικὸς. Ἐλαίε βιολί, τὸ δόσιον καὶ εὐξεται. Ἐτρολλοῦντο κρηολογικῶς διὰ τὴν μουσικὴν.

Μ. Π.— Ἡ ἀξία τῆς Τζοκόντας δὲν ἦτο ἀπ' ἀρχῆς τόσο μεγάλη. Ἐθεωροῦντο ἄλλα ἔργα ἀνώτερά τῆς.

Δεσποινίδη Γ.— Ἡ Ἑβραία ἔχει 5 Πανεπιστήμια εἰς τὰ δόσια φοιτοῦν 954 φοιτητὰ καὶ 1151 φοιτήτριαι. Ἐπίσης εἶνε περισσότεραι αἱ φοιτήτριαι καὶ εἰς τὰ Πανεπιστήμια Βέρνης καὶ Γενένης.

Να6. Ἐνταῦθα.— Τὸ ἀνεκδοτὸν ἔχει ἀκοιβὸς ὡς ἔξης: Ὁ Ζεῦξ εἶχε ζωγραφίσει ἕνα πίνακα παριστάνοντὰ κάλαθον σταφυλῶν τὸν δόσιον ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά του μικρὸν παιδίον. Τὸ πτηρὸν κατήρχοντο καὶ ἐροῦμψιν τὰς σάρας. Τοῦτο δὲν ἠμπίδισε τὸν Ζεῦξ διὰ σκεφθῆναι ὅτι εἴαν εἶχε ζωγραφίση ἐπιτυχῶς τὰς σταφυλάς, δὲν εἶχεν ὅμως ζωγραφίσει καλῶς τὸ παιδίον, ἢ ὅτ' αὐτὸ πτηρὸν δὲν ἐφοβοῦντο νὰ πλησιάσων.

Ἀπελλῆ.— Αἱ τοιχογραφίαι εἶνε ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα εἶδη τῆς ζωγραφικῆς, ὡς ἐκ τῶν δυσχερειῶν τῆς ποσειτικῆς, διότι ὁ καλλιτέχνης δὲν ἔχει τὸ σκόλον ἀπὸ αὐτοῦ κατὰ τὴν ὥσαν τῆς ἐργασίας. Τοιχογραφίαι καὶ ἐν Ἀθήναις εἶνε αἱ τῆς Ἀκαδημίας, αἱ τοῦ Πανεπιστημίου, αἱ τῶν Ἀνακτόρων, αἵτινες ὅμως ἐβλάβησαν κατὰ τὴν προκαίαν, αἱ τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης καὶ αἱ τοῦ «Πανελληνίου» Ἰνδοποικίσιον. Αἱ τελευταῖαι ἐξετελέσθησαν ἐπὶ τοῦ κ. Ροῦμπου. Εἶνε φανταστικαὶ ἀπόψεις τοποθεσιῶν μὲ μίαν λεπτότητα ἀτμοσφαιρας. Χρωματισμοὶ προσοικιστῆς ἀντιλήψεως.

Ἐκτυπῶνται

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,,—"ΕΛΛΗΝ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ,,

ΚΟΜΨΟΝ, ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ, ΠΛΟΥΣΙΟΝ ΕΙΣ ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Συνεργάται οἱ γνωστότεροι συγγραφεῖς.

Διηγήματα. — Δράματα. — Κωμῳδία. — Μελέται ἱστορικαὶ καὶ ἀρχαιολογικαί. — Ἠθογραφίαι. — Σάτυροι. — Ποιήματα κ.τ.λ.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρ' ἡμῖν. Διὰ τοὺς προπληρώνοντας δραχ. 2

Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν συμφωνίαι ἰδιαίτεραι μέχρι 1 Νοεμβρίου.